

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	36853 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	56
Повна назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Ідентифікаційний код ЗВО	02136554
ПІБ керівника ЗВО	Огнев`юк Віктор Олександрович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://kubg.edu.ua/

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/56>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	36853
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Термін навчання на освітній програмі	4 р.
Форми здобуття освіти на ОП	заочна, очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра історії України Історико-філософського факультету
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Історико-філософський факультет: кафедра філософії, кафедра всесвітньої історії; Інститут філології: кафедра англійської філології та перекладу; Факультет інформаційних технологій та управління: кафедра комп'ютерних наук і математики; Факультет права та міжнародних відносин: кафедра публічного та приватного права; кафедра міжнародних відносин та міжнародного права; Педагогічний інститут: кафедра теорії та історії педагогіки
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Київ, вул. Маршала Тимошенка, 13Б
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	288845
ПІБ гаранта ОП	Андрєєв Віталій Миколайович
Посада гаранта ОП	Професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	v.andrieiev@kubg.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(095)-009-13-92

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія» (далі – ОП) була розроблена з метою забезпечення освітньо-наукової підготовки дослідників у галузі знань 03 Гуманітарні науки, зі спеціальності 032 Історія та археологія, здатних до самостійної науково-дослідницької та науково-педагогічної діяльності в закладах вищої освіти та наукових установах відповідно до сучасних тенденцій наукового та освітнього кластерів. Необхідність розроблення та впровадження ОП обумовлена змінами в системі вищої освіти, передбаченими Законом України «Про вищу освіту» (2014), затвердженням Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (2015), новими підходами, впровадженими у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. №261.

ОП розроблено робочою групою докторів історичних наук, професорів Київського університету імені Бориса Грінченка у складі: Михайловського Віталія Миколайович, Салати Оксани Олексіївни, Срібняка Ігоря Володимировича, Надтоки Геннадія Михайловича.

Рецензентами ОП виступили: Патриляк Іван Казимирович, доктор історичних наук, професор, декан Історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Потильчак Олександр Валентинович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін в Інституті історичної освіти Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова.

ОП затверджено рішенням Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка (протокол №3 від 31.03.2016 р.) та введено в дію наказом від 29.04.2016 р. №232.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2019 - 2020	5	5	0	0	0
2 курс	2018 - 2019	4	4	0	0	0
3 курс	2017 - 2018	5	5	0	0	0
4 курс	2016 - 2017	4	3	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	2349 Історія 19118 Історія та археологія
другий (магістерський) рівень	2375 Історія 36709 Історія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	28266 Історія України 28267 Всесвітня історія 36853 Історія та археологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	42917	41323
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	41745	40152
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	1171	1171

Приміщення, здані в оренду	115	0
----------------------------	-----	---

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>Programm_032.pdf</i>	eh6CrZtHL9XooOrIMjTy1PnI2906yPLjFHx6H2SZDfY=
Навчальний план за ОП	<i>Plan_032.pdf</i>	IXqqmOWcJ+ xu674SCxfGVrpVJI5Fu694rVHDvanzZoQ=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Retsenzii_032.pdf</i>	Ya4Y+TAlDtCkr8sUa761kfGvA5mNsBi7BiZht/YzaoY=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Метою ОНП є забезпечення сучасної освітньо-наукової підготовки дослідників у галузі знань 03 Гуманітарні науки зі спеціальності 032 Історія та археологія. Ключовим імперативом формування актуальних компетентностей та програмних результатів виступає дослідницький компонент, що передбачає успішне проведення власного наукового дослідження. Наявні в ОНП освітні компоненти мають на меті створення умови для розвитку наукового мислення, дослідницької компетентності та самореалізації здобувачів, вони також спрямовані на формування інноваційного мислення.

ОНП має академічну складову, яка корелюється із сучасними світовими підходами до підготовки докторів філософії. Акцент у підготовці здобувачів поляризується в системі сучасного масиву знань історичної науки, які системно поєднуються із досягненнями ІКТ в царині історії.

Унікальність цієї програми полягає в реалізації принципу поліаспектної інтеграції змісту освітньої підготовки: рівноцінній інтеграції загальної, професійної і вибіркової складових освітнього процесу;

поєднанні наукових інтересів здобувача з місією Університету й актуальними соціальними запитами в галузі психології;

синергійному розвитку методологічної, дослідницької та іншомовної компетентностей здобувача;

інтеграції наукового та педагогічного аспектів професійної діяльності історика з відповідними векторами працевлаштування.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

ОНП сприяє реалізації ідей корпоративної культури Університету (<https://tinyurl.com/kubg-corp>), зафіксованої у його місії (служити людині, громаді, суспільству); цінностях (людина, громада, довіра, духовність, лідерство-служіння, відповідальність, професіоналізм, громадянська ідентичність, свобода, різноманіття), задекларованими в Стратегії (Програмі) розвитку Університету (<https://tinyurl.com/kubg-strat>), оскільки пріоритетом ОНП є особистісний розвиток аспіранта, його самореалізація й самоактуалізація у викладацькій і дослідницькій діяльності. Реалізація місії забезпечується цілями ОНП, які полягають у забезпеченні сучасної освітньо-наукової підготовки дослідників із глибинним науковим, аналітичним, дослідницьким потенціалом задля успішної професійної реалізації. Зокрема стратегічними цілями є:

розвиток Університету як простору вільних особистостей, об'єднаних спільними корпоративними цінностями і культурою лідерства-служіння;

забезпечення максимального сприяння розвитку здобувачів вищої освіти як свідомих і відповідальних громадян, цілісних та культурних особистостей, конкурентоспроможних професіоналів та лідерів;

здійснення переходу до моделі інноваційного університету, науковоосвітнього HUB-закладу системи столичної освіти.

Цілі ОНП, що передбачають формування компетентностей і особистості дослідника, цілком відповідають місії та стратегії розвитку Університету. Реалізація ОНП сприятиме посиленню кадрового потенціалу Університету і Києва та розвитку ЗВО.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

ОНП було обговорено на засіданнях вчених рад Інституту суспільства та Університету, до складу яких входять здобувачі вищої освіти.

У кафедральних обговореннях проекту ОНП брали участь викладачі – випускники аспірантури Університету.

Оскільки акредитація первинна, то випускників ОНП немає, проте є випускники аспірантури Університету за науковими спеціальностями 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія». Напрацьований досвід був урахований при розробці цієї ОНП.

У 2019-2020 н.р. з'явилася можливість отримати думку здобувачів, які закінчують повний курс за ОНП. За результатами отриманих відгуків, кафедральних обговорень планується внесення уточнень до ОНП з урахуванням зворотного зв'язку з випускниками.

Враховуючи запити здобувачів вищої освіти, в Університеті створюються, модернізуються умови для продукування аспірантами нових знань, ідей, їх імплементації у наукових установах та закладах вищої освіти і професійної самореалізації.

- роботодавці

На третьому рівні вищої освіти поняття “роботодавець” і “академічна спільнота” з об'єктивних причин тотожні. На етапі розроблення ОНП враховувалися інтереси та стратегічні цілі Університету як одного з можливих місць роботи випускників ОНП. Також цілі ОНП, її завдання та зміст, методи викладання обговорювалися з можливими роботодавцями – представниками Інституту історії України НАН України, Меморіального комплексу «Національний музей історії України у Другій Світовій війні», Центрального державного архіву зарубіжної українки та ін.

Обговорення відбувалися на засіданнях кафедр історії України та всевітньої історії, науково-методичних семінарах, наукових конференціях. Обговорення дали можливість уточнити фахові компетентності, на формування яких спрямовано ОНП, визначити зміст ОК щодо формування фахових компетентностей, перелік вибіркового ОК. Окрім того, залучення роботодавців до практичної реалізації ОНП (лекції, наукові семінари, робота здобувачів у наукових установах, де працюють роботодавці), відповідає сучасному європейському тренду щодо зв'язку освітнього процесу з вимогами ринку праці. Цілі ОНП передбачають участь роботодавців у засіданнях кафедри, присвячених розгляду й обговоренню пріоритетних наукових напрямів, проблем і тем досліджень аспірантів. Суттєвим аспектом реалізації ОНП є долучення представників роботодавців до рецензування, експертування, опонування дисертацій.

- академічна спільнота

При розробці ОНП враховувалися стратегічні цілі Університету як можливого роботодавця і представника академічної спільноти. Інтереси та пропозиції академічної спільноти були враховані при формулюванні цілей, компетентностей, ПРН ОНП та форм організації наукової роботи аспірантів, проходження наукового стажування аспірантів у зарубіжних ЗВО. Обговорення відбувалося на засіданнях проектних груп десяти аспірантських ОНП, які розроблялися і впроваджувалися у 2016 р. Окрім того, ОНП обговорювалася та затверджувалася на засіданнях кафедр, вчених рад Інституту суспільства та Університету.

Рецензентами від академічної спільноти виступили провідні науковці-історики: Патриляк Іван Казимирович, доктор історичних наук, професор, декан Історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Потильчак Олександр Валентинович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін в Інституті історичної освіти Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова.

- інші стейкхолдери

Одним із стейкхолдерів є територіальна громада Києва, якій належить Університет як комунальний ЗВО. Місто є замовником на підготовку докторів філософії, обсяг якого затверджується відповідним розпорядженням Виконавчого органу Київміськради (КМДА), і контролює забезпечення регіонального замовлення Університетом. Завдяки цьому значна кількість грінченківців своєю діяльністю покращує освітню та наукову сфери столиці. МОН України є кінцевим органом, що засвідчує якість підготовки аспірантів за ОНП. Свої здобутки аспіранти презентують на наукових конференціях, у т.ч. відповідно до Плану МОНУ.

Ще одним із стейкхолдерів є магістранти Університету як потенційні вступники на ОНП. За результатами опитування випускників магістратури про перспективи і очікування щодо їхнього подальшого професійного становлення, було виявлено зацікавленість частини магістрів продовжити науково-дослідну діяльність через навчання на ОНП. З огляду на це, сформульовано цілі освітньої програми з акцентуванням на освітньо-науковій підготовці здобувачів, але зі збереженням прикладного характеру підготовки – впровадження результатів дослідження в галузь історичної науки.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Програмні результати навчання сформульовані із урахуванням контексту регіонального ринку праці м. Київ. Враховуючи тісну взаємодію із академічними установами НАН України (організація практик для бакалаврів та магістрів, наукові стажування НПП), затребуваними є науковці із сучасними компетентностями та знанням англійської мови. Нижченаведені ПРН корелюються із місією та стратегією роботи провідних наукових, музейних, експертно-аналітичних установ м. Києва, які виступають у ролі потенційних роботодавців:

ПРН6 Навички комунікації англійською мовою для забезпечення ефективної професійної взаємодії, підготовки аплікаційних форм іноземною мовою; застосовує іноземну мову в самоосвітній діяльності.

ПРН10 Здатність вибудувати алгоритм наукового дослідження у сфері історії, використовувати методологічні принципи філософського дослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначити порядок проведення дослідження і його етапи.

ПРН13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).

ПРН15 Здатність використовувати інструменти інших гуманітарних, природничих наук за необхідності вирішення завдання дослідження.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий контекст у плані визначення загальних сучасних пріоритетів розвитку гуманітарного знання. Під час проектування ОП галузевий та регіональний контекст розглядалися у синергетичній взаємодії. Тому, цілі ОП максимально наближені до потреб дослідження історичної спадщини Київщини, вивчення архівних матеріалів. Регіональний контекст ОП забезпечується муніципальним підпорядкуванням Університету. В програмних результатах ОП закладено формування здатності до виконання науково-дослідної роботи, а освітні компоненти ОП дозволяють набути компетентності, які необхідні для проведення наукових досліджень та викладання. Цей факт дозволяє випускникам працювати у відповідних закладах міста Києва, де є затребуваними аналітичні компетентності (соціологічні служби, аналітичні компанії, наукові установи).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Оскільки у 2016 р. українські ЗВО вперше створювали програми для підготовки докторів філософії, то при формулюванні цілей та ПРН ОП було враховано попередній досвід підготовки кандидатів історичних наук у вітчизняних ЗВО, зокрема КНУ імені Тараса Шевченка.

Також під час формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП ґрунтовно вивчався досвід аналогічних закордонних PhD-програм, що стало можливим завдяки стажуванню НПП кафедр історії України та всесвітньої історії у зарубіжних ЗВО. Зокрема, були вивчені програми підготовки PhD-студентів з історії Ягеллонського університету та Університету імені Адама Міцкевича (Польща), Карлового університету (Чехія). Досвід цих ЗВО був врахований під час включення до навчального плану ОП дисциплін «Стратегії наукових досліджень» та «Наукова комунікація англійською мовою», змістовного наповнення ОК, формулювання логіки освітньої підготовки здобувачів, розробці програм практик, формулювання ПРН ОП, як-от: ПРН11 Здатність до планування, організації власної наукової діяльності, розуміння гносеологічних основ діяльності, адекватного застосування наукових методів для виконання завдань власного дослідження; на основі використання існуючих, модифікує та створює методи, технології для виконання завдань дослідження, перевіряє їх ефективність; впроваджує інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія за третім рівнем вищої освіти відсутній

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

В основу результатів навчання ОП покладено підходи відповідно до 9-го рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК): здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Ці компетентності втілені у концептуальних і методологічних знаннях, спеціалізованих уміннях і навичках.

Основний перелік компетентностей деталізується у програмних результатах навчання здобувачів:

ПРН2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробка та впровадження дослідницьких проектів.

ПРН3 Вміння постановки мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності; генерація нових ідей, створення та інтерпретація нових знань відповідно до теми наукового дослідження.

ПРН6 Навички комунікації англійською мовою для забезпечення ефективно професійної взаємодії, підготовки апікаційних форм іноземною мовою; застосовує іноземну мову в самоосвітній діяльності.

ПРН7 Аналітичні навички в галузі історичного пізнання, генерує нові ідеї на засадах лідерства-служіння; здійснює проектування наукової роботи, визначає проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, складає робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері історії; впроваджує нові технології у власну дослідницьку діяльність; ефективно використовує професійні дослідницькі навички.

ПРН11 Здатність до планування, організації власної наукової діяльності, розуміння гносеологічних основ діяльності, адекватного застосування наукових методів для виконання завдань власного дослідження; на основі використання існуючих, модифікує та створює методи, технології для виконання завдань дослідження, перевіряє їх ефективність; впроваджує інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження.

ПРН13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

0

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

24

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Об'єктом вивчення та діяльності заявленої для ОНП спеціальності є історичні процеси в їх цілісному контексті, основні тенденції історичного розвитку регіонів світу, ключові фактори піднесення та занепаду держав, багатовимірною моделлю еволюції суспільства, теорії історичного розвитку, методологічна база історичного пізнання. Підготовка на третьому рівні вищої освіти передбачає формування здатності до розуміння сучасної методології історичної науки, застосування методів наукового пізнання; проведення науково-дослідної діяльності; розробки та впровадження дослідницьких проєктів; методологічно та технологічно грамотного здійснення наукового дослідження, інтерпретації його результатів; ефективного висвітлення та поширення знань щодо наукових досліджень та інновацій, використання положень нормативно-правової бази сфери вищої освіти та дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності, що орієнтована на підготовку фахівців науковій сфері із глибинним науковим, аналітичним, дослідницьким, організаторським потенціалом задля успішної професійної самореалізації для здійснення наукових проєктів.

Теоретичний зміст предметної області: знання з соціально-гуманітарних, фундаментальних та дисциплін професійної підготовки в обсязі, необхідному для вирішення науково-дослідницьких завдань; загальних теорій та сучасних підходів до історичної науки; знання законодавчих актів і нормативних документів; знання засобів та методів комунікацій у професійній сфері, наукового спілкування, основ наукового спілкування іноземною мовою. Методи, методики та технології є відповідними змісту ОНП: загальнонаукові методи; методи збору та обробки і співставлення інформації з історичних джерел; методи наукових досліджень історичних явищ; методики представлення результатів наукових досліджень та їхньої імплементації у навчальний процес. Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вчиться застосовувати і використовувати): інструментарій історичних досліджень у відповідності до епохи, що вивчається.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

У Положенні про організацію освітнього процесу (п.7.2) закріплено право здобувачів на участь у формуванні індивідуального навчального плану, що втілює індивідуальну освітню траєкторію. Це право підтверджено пріоритетом Стратегії (Програми) розвитку Університету (п.3.2).

Особливістю ОП з підготовки доктора філософії є більша вмотивованість здобувачів та індивідуалізація їхніх наукових інтересів, яким багато в чому підпорядковується зміст освіти. Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти доктора філософії в Університеті (п.4.2) <https://tinyurl.com/kubg-phd-pro> передбачено формування на основі ОНП індивідуального навчального плану та плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником і затверджуються вченою радою інституту. Відповідно до цього Положення, аспіранти можуть формувати індивідуальну освітню траєкторію через:

вибір форми навчання;

вільний вибір ОК в обсязі не менше 25% загальної кількості ЄКТС, передбачених ОНП;

вибір навчальних дисциплін, що пропонуються для інших рівнів ВО і які пов'язані з тематикою дисертації;

можливість вивчення аспірантами ОК у рамках академічної мобільності – на базі інших ЗВО;

можливість зарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті;

право на академічну відпустку або перерву в навчанні, а також на поновлення на навчання;

самостійне обрання спеціальності та теми дисертаційного дослідження відповідно до власних наукових інтересів з урахуванням науково-дослідної компетентності та наукового напрямку керівника.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Індивідуальний навчальний план аспірантів ОНП містить перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, а саме – 24 кредити ЄКТС при загальному обсязі 60 кредитів, що відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, затвердженого Постановою КМУ від 23.03.2016 №261.

Відповідно до п.4.2 Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті Грінченка свій вибір аспірант підтверджує заявою. Інформація про вибіркові освітні компоненти розміщується на сайті Університету. Здійснюючи вибір, аспіранти можуть ознайомитися з нею. Вибір, як правило, здійснюється на початку першого року навчання. Як засвідчує практичний досвід, аспіранти здійснюють вибір освітніх компонентів відповідно до власних наукових інтересів і тематики дисертаційного дослідження. Така мотивація вибору зумовлюється усвідомленням аспірантами обов'язкової вимоги до їхньої атестації, що

здійснюватиметься на підставі публічного захисту дисертації. До того ж ще під час вступу до аспірантури, презентуючи власні дослідницькі пропозиції чи досягнення на обов'язковому вступному випробуванні, відповідно до Правил прийому, вступник демонструє коло своїх наукових інтересів, у межах якого планує реалізовувати власне дослідження.

Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті Грінченка (п.4.2) передбачено право аспірантів вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником та директором (деканом) відповідного інституту (факультету). Особливою вимогою до цих дисциплін є саме їх пов'язаність із тематикою дисертаційного дослідження аспіранта, що є цілком об'єктивним в виправданім на третьому рівні вищої освіти. Проте на практиці виявилася недостатня аргументованість пов'язаності тем дисертацій аспірантів ОНП з навчальними дисциплінами, що пропонуються на магістерському і, тим паче, на бакалаврському рівнях вищої освіти, що наразі унеможлиблює реалізацію такого вибору. Але наразі ведеться робота, яка спрямована на те, щоб при оновленні чи затвердженні нових магістерських програм особливу увагу звертати на аналіз змісту навчальних дисциплін крізь призму можливості вибору їх аспірантами. Надання кваліфікованих консультацій щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії та її реалізації покладається на завідувача аспірантури, докторантури, гаранта ОНП, завідувачів кафедр, наукових керівників.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

У навчальному плані ОНП передбачено два види практики – науково-викладацька та дослідницька, обсяг яких складає 10 кредитів ЄКТС.

Організація практик регулюється Положенням про організацію та проведення практики аспірантів Університету Грінченка (<https://tinyurl.com/kubg-phd-prac>).

Науково-викладацька практика у системі підготовки докторів філософії є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності у ЗВО. Цей вид практики спрямований на систематизацію та закріплення знань, умінь і навичок провадження науково-методичної та навчально-методичної роботи, зокрема удосконалення навичок структурування і психологічно грамотного перетворення наукового знання в навчальний матеріал; використання методів і прийомів складання навчальних завдань, технологій підбору релевантного навчального матеріалу; реалізації умінь об'єктивного оцінювання результатів навчання, а також набуття досвіду організаційної роботи тощо.

Дослідницька практика спрямована на систематизацію, закріплення та удосконалення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення дисциплін за ОНП; застосування сучасних методів збирання, аналізу, оброблення наукової інформації для реалізації наукового проекту/експерименту, власне здійснення експериментальної частини наукового дослідження; використання сучасних інформаційних технологій наукової інформації; удосконалення навичок самоосвіти і самовдосконалення тощо.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОНП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання:

під час вивчення модуля «Наукова етика» формується система цінностей та навички вирішення складних етичних ситуацій шляхом обговорення етичних дилем через проблемні дискусії;

під час вивчення модуля «Інтернаціоналізація науки» формуються навички міжособистісної взаємодії в умовах конкурентного середовища через проблемні дискусії;

при вивченні модуля «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях» і дисципліни «Наукова комунікація англійською мовою» формуються комунікативні навички, що сприяє розвитку здатності до міжкультурної взаємодії та взаємодії із представниками інших професій, навичок використання інформаційних технологій;

потужним засобом формування широкого спектру соціальних навичок є науково-викладацька практика, яка сприяє входженню аспірантів у професійні колективи.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній. Професійна кваліфікація випускникам за ОНП не присвоюється.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Навчальний план ОНП складає 60 кредитів (1800 годин) на весь період навчання, виконання яких аспірантом передбачається протягом перших трьох років навчання. Це зроблено з метою, аби останній рік свого навчання аспіранти присвятили виключно підготовці дисертації до захисту. Співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти регламентується п.11.4 Положення про організацію освітнього процесу <https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>, в якому зазначається, що кількість контактних годин на один кредит для здобувачів третього рівня, як правило, становить 14 годин. Максимальне тижневе аудиторне навантаження для аспірантів не перевищує 18 годин (п.11.12).

Аудиторне навантаження дисциплін становить не менше, ніж 1/3 від загального освітнього навантаження; навчальний час, відведений для самостійної роботи аспіранта, становить не більше, ніж 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Такий розподіл сприяє виконанню

аспірантами завдань для самостійної роботи.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За ОНП «Історія та археологія» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://kubg.edu.ua/informatsiya/aspirantam-i-doktorantam/aspirantura/umovy-priyomu.html>
https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstup2020/PP/2_PP-2020-d-A_2.pdf

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому на навчання за освітньо-науковою програмою враховують її специфіку. Метою ОНП є забезпечення освітньо-наукової підготовки дослідників зі спеціальності 032 Історія та археологія, що передбачає успішну реалізацію наукового дослідження, створює умови для розвитку наукового мислення, дослідницької компетентності та самореалізації здобувачів, стимулює до інновацій у науковій та професійній діяльності. Успіх цього процесу передбачає наявність у здобувача сформованої системи теоретичних знань та практично зорієнтованих вмінь і навичок у галузі 03 Гуманітарні науки. Отже, враховуючи цілі освітньої програми, вступ до аспірантури здійснюється на основі освітнього ступеня магістра (ОКР спеціаліста) за результатами вступних випробувань.

Вступні випробування складаються зі вступного іспиту зі спеціальності, вступного іспиту з іноземної мови, презентації дослідних пропозицій чи досягнень вступника.

Програма вступного випробування зі спеціальності формується з урахуванням компетентностей магістра спеціальності 032 Історія та археологія. Програми вступних іспитів оприлюднюються на сайті Університету в розділі «Аспірантам» («Програми вступних іспитів»).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті (п.4.4) <https://tinyurl.com/kubg-phd-pro> та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Університету (п.7.2) <https://tinyurl.com/kubg-mob-rul> передбачено, що у межах навчального плану ОНП можуть визнаватися отримані аспірантом в інших ЗВО (наукових установах), як українських, так і закордонних (зокрема, навчання за програмами академічної мобільності, на спеціалізованих курсах, під час літніх шкіл тощо), результати навчання з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зараховуватися кредити ЄКТС), здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання приймається випусковою кафедрою (у засіданні бере участь науковий керівник аспіранта) та вченою радою відповідного інституту/факультету. З цією метою аспірант подає завідувачу аспірантури, докторантури заяву разом із сертифікатом чи іншим документом, що підтверджує факт і результати навчання. Курси зараховуються за умови їх відповідності спеціальності, наявності необхідних обсягів, у порівнянні з обсягами дисциплін/змістових модулів, які аспірант має опанувати під час навчання за ОНП.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

За час реалізації ОНП «Історія та археологія» випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті Грінченка (п.4.3) передбачено, що у межах навчального плану ОНП аспіранту можуть зараховуватися кредити і визнаватися результати навчання, які він отримав у неформальній освіті, на підставі відповідного сертифіката або іншого документа. Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання приймається випусковою кафедрою (у засіданні бере участь науковий керівник аспіранта) та вченою радою відповідного інституту/факультету. З цією метою аспірант подає завідувачу аспірантури, докторантури заяву разом із сертифікатом чи іншим документом, що підтверджує факт і результати навчання. Курси зараховуються за умови їх відповідності спеціальності, наявності необхідних обсягів, у порівнянні з обсягами дисциплін/змістових модулів, які аспірант має опанувати під час навчання за ОНП.

Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом TOEFL,

або International English Language Testing System, або Cambridge English Language Assessment, на рівні C1, має право: на зарахування відповідних кредитів, передбачених ОНП як таких, що виконані у повному обсязі; на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

За час реалізації ОНП «Історія та археологія» звернень здобувачів щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Згідно п. 9.3 Положення про організацію освітнього процесу <https://tinyurl.com/kubg-ed-pro> освітній процес здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи. На ОНП використовуються такі види навчальних занять: лекція та семінарське заняття. У навчанні здобувачів перевага надається активним та інтерактивним формам занять на засадах діалогічної взаємодії та партнерства, що сприяє формуванню навичок критичного мислення та активної пізнавальної діяльності. Самостійна робота є невід'ємною складовою освітнього процесу, передбачає виконання здобувачем запланованих завдань і сприяє послідовному набуттю навичок ефективної самостійної науково-дослідницької та науково-викладацької діяльності. Формування й удосконалення у здобувача фахових компетентностей відповідно до програмних результатів навчання за ОНП відбувається у процесі практичної підготовки. Методи та прийоми навчання добираються викладачем самостійно із міркувань доцільності і прописуються у робочих програмах навчальних дисциплін. Усі ПРН закріплюються в рамках науково-викладацької та дослідницької практик й проведенні дисертаційного дослідження методами постановки дослідницьких завдань, спостереження, моделювання, експерименту, включення в діяльність, презентації.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Пріоритетність студентоцентризму закріплено у Положенні про організацію освітнього процесу (Р.VI) та у Стратегії (Програмі) розвитку Університету (п.3).

Навчаючись на ОНП, аспіранти можуть формувати індивідуальну освітню траєкторію через вільний вибір ОК відповідно до власних наукових інтересів; реалізовувати академічну мобільність; здобувати неформальну освіту; поєднувати навчання, дослідження, професійну діяльність; враховуючи власні наукові інтереси, обирати тему, наукового керівника, індивідуальну дослідницьку стратегію; у ході взаємодії з викладачами визначати оптимальні методи і технології навчання.

Застосування інтерактивних методів навчання дозволяє аспірантам висловлювати власні наукові та світоглядні позиції.

Вільний доступ до інформаційних ресурсів диверсифікує джерела навчальної інформації і дає аспірантам можливість самостійно їх обирати.

Під час формалізованих опитувань (анкета «Викладач очима студентів») і неформалізованих опитувань, очних зустрічей аспіранти позитивно оцінюють навчання в аспірантурі.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Викладачі мають право самостійно обирати методи навчання і викладання з урахуванням інтересів здобувачів освіти (Положення про організацію освітнього процесу, Р.VIII). Зворотний зв'язок забезпечується опитуванням «Викладач очима студентів».

Методи навчання і викладання на ОНП дозволяють реалізувати принцип академічної свободи, адже передбачено їх варіативність, урахування свободи слова та творчості.

ОНП зорієнтована на забезпечення професійного розвитку аспірантів. Зміст більшості ОК під час вивчення адаптується до наукових потреб здобувачів, які можуть працювати з різним емпіричним матеріалом, запропонованим викладачем або ж тим, що становить безпосередній об'єкт їхнього дослідження. Аспіранти можуть пропонувати власні, пов'язані з напрямками їхніх досліджень, теми для самостійних робіт.

При викладанні окремих освітніх компонентів ОНП здобувачам надається можливість розглянути проблемні питання під різними кутами зору. Використовуються такі методи як дискусія, диспут, групове заняття.

Академічна свобода аспірантів як дослідників і майбутніх викладачів забезпечується можливостями вибору наукового керівника з відповідними науковими інтересами, тематики дослідження, його методології та логістики; формування індивідуальної освітньої траєкторії; вільний вибір ОК; участі у наукових заходах; створення е-портфолію; можливість брати участь у програмах академічної мобільності; долучення до роботи Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Загальна інформація про особливості освітньої діяльності за ОНП надається на організаційних зборах перед початком навчання. Інформація щодо змісту, структури, мети вивчення ОК, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК надається аспірантам на першому занятті з кожної дисципліни згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (п. 9.3.1), а також на настановчих зборах з усіх видів практик. Така форма інформування дозволяє аспірантам отримати повне уявлення про ОНП, окремі дисципліни та, за потреби, з'ясувати усі запитання.

Задля швидкого доступу до інформації на будь-якому етапі освітнього процесу на сайті ЗВО в розділі «Аспірантам» розміщено всі ОНП, інформацію про вибіркові ОК, робочі програми навчальних дисциплін, програми практик, навчальні плани. Тут є інформація про організацію освітнього процесу для аспірантів усіх спеціальностей: графік освітнього процесу, розклад занять, програми іспитів тощо. Інформація оперативно оновлюється на сайті задля швидкого повідомлення про будь-які зміни.

Для доступу до ресурсів Університету кожному здобувачеві створюється корпоративна пошта, яка забезпечує ефективну комунікацію з викладачами, науковими керівниками, гарантом ОНП, завідувачем кафедри, викладачами, адміністрацією, завідувачем аспірантури, докторантури.

Поєднання різних форм інформування дозволяє забезпечити комунікаційну підтримку здобувачів освіти на всіх етапах освітнього процесу про всі важливі компоненти та зміни.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

ОНП спрямована на розвиток дослідницького потенціалу, сукупності загальних та фахових компетентностей здобувачів. Основним фокусом ОНП для здобувачів третього рівня вищої освіти є проведення наукових досліджень у галузі знань 03 Гуманітарні науки зі спеціальності «Історія та археологія».

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП базується на принципах наукової творчості, відкритості, рівності прав, добровільності, наукової кооперації.

Головною характеристикою такого навчання є зорієнтованість освітнього середовища, що реалізується на кафедрах, в університетських центрах, на формування у здобувачів здатності застосовувати знання задля вирішення конкретних науково-дослідних, практичних завдань.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відбувається на трьох рівнях: організаційному, змістово-методичному та інформаційному. На загальноуніверситетському організаційному рівні визначено план наукової роботи, затверджено наукові теми кафедр, проводиться моніторинг та звітування про результати наукових досліджень (наказ №319 від 14.05.2018), засновані наукові видання, створені науково-дослідні інституції (НДІ археології, освітології, гринченкознавства, інформатизації освіти), проводяться наукові конференції, семінари та круглі столи.

Логіка побудови ОНП забезпечує дослідницьку компоненту навчання на змістово-методичному рівні, зокрема, аспірантам викладаються обов'язкові навчальні дисципліни: «Філософія і методологія наукової діяльності», «Стратегії наукових досліджень», «Науковий семінар». У викладанні більшості освітніх компонентів використовуються форми і методи навчання, засновані на дослідженнях.

Здобувачі освіти залучені до досліджень в контексті наукової теми Історико-філософського факультету «Складні питання історичної пам'яті країн Центрально-Східної Європи XX-XXI ст. у парадигмі діалогічності української культури» (0116U003294).

Апробація власних наукових здобутків відбувається в межах науково-викладацької та дослідницької практик.

На інформаційному рівні аспірант має можливість отримувати нову наукову інформацію, популяризувати наукові здобутки членів університетської спільноти, вивчати зарубіжні наукові ресурси за рахунок приєднання бібліотеки Університету до наукометричних баз Scopus Elsevier, Web of Science, «Інформаційного ресурсу» – повнотекстового електронного архіву української історичної періодики Libraria з комплексом пошукових засобів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Систематичне оновлення змісту освітніх компонентів передбачено Положенням про організацію освітнього процесу (Р.VI) <https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>. Постійне оновлення і вдосконалення навчально-методичного забезпечення реалізується через: щорічне оновлення робочих програм навчальних дисциплін (РПНД) з обов'язковим їх обговоренням на засіданнях кафедр та оновлення і розроблення нових засобів діагностики навчальних досягнень для визначення програмних результатів навчання.

Перегляд і оновлення робочих програм навчальних дисциплін відбувається відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм навчальних дисциплін (<https://tinyurl.com/kubg-rpn-rul>). Зміни, уточнення до РПНД щорічно затверджуються на засіданнях кафедр, погоджуються з гарантом ОНП.

Викладачі ОНП постійно беруть участь у важливих професійних організаційних і науково-практичних зібраннях (семінари, конференції, круглі столи, дебати тощо), на яких обговорюються сучасні практики та наукові досягнення, що дозволяє вносити корективи до змісту освітніх компонентів ОНП та навчальних занять.

Оновлення змісту освітніх компонентів ОНП на основі наукових досягнень у галузі історичної науки і сучасних педагогічних практик та технологій навчання здійснюється також за результатами проходження НПП наукового стажування та підвищення кваліфікації на базі вітчизняних і зарубіжних ЗВО та наукових установ. НПП, які забезпечують ОНП та забезпечують наукове керівництво дослідженнями аспірантів, мають досвід зарубіжних стажувань, наприклад: д.і.н., доцент В.М.Михайловський – в Інституті історії імені Тадеуша Мантойфля Польської академії наук (м.Варшава, 2019); д.і.н., професор, завідувач кафедри всесвітньої історії І.В.Срібняк – у ЗВО Польщі – Білостоцькому університеті, Лодзькому університеті, Національному закладі імені Оссолінських у Вроцлаві, Вроцлавському університеті, Університеті імені Адама Міцкевича, Варшавському університеті (2017-2018 р.р.).

В.М.Михайловський оновив зміст освітнього компонента «Методика роботи з нарративними джерелами XI-XVIII ст.», д.і.н., проф. В.О.Щербак – «Джерела та історіографія історії України». Зміни до змісту освітніх компонентів ОНП розглядаються і затверджуються на засіданнях кафедр і Вченої ради Історико-філософського факультету.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Підготовка за ОНП здійснюється в контексті інтернаціоналізації ЗВО і кафедр історії України та всесвітньої історії. Особливий акцент робиться на залученні здобувачів освіти до наукових досліджень, які проводяться спільно із зарубіжними партнерами. Зокрема, аспіранти долучаються до підготовки грантових заявок, наукових публікацій, організації наукових заходів міжнародного рівня. З-поміж партнерських організацій варто виділити: Університет імені Адама Міцкевича (Польща), Карлів Університет (Чехія), Університет імені Яна Длугоша (Польща), Інститут історії імені Тадеуша Мантойфля Польської академії наук та ін.

Розвиток академічної мобільності викладачів, студентів, аспірантів Університету є одним із напрямів стратегії його розвитку, що регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Університету <https://tinyurl.com/kubg-mob-rul>.

Завідувач кафедри історії України Оксана Салата реалізує низку досліджень у межах міжнародних проєктів, залучаючи до досліджень аспірантів кафедри історії України. У 2020 р. здійснюються дослідження за грантами: Польської Академії наук (Люблінський університет Іоанна Павла II) – проєкт «Образотворення в українській та польській історіографії», Лабораторії ім. проф. Ричарда Пайпса при Інституті політичних наук Польської Академії наук – проєкт «Інформаційне протистояння нацистської Німеччини та СРСР на території Галичини у роки Другої світової війни».

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

З метою всебічного оцінювання досягнення аспірантами програмних результатів навчання (ПРН) застосовуються такі форми і методи контролю: усний контроль, що використовується з метою перевірки сформованості загальних і фахових компетентностей (індивідуальне, фронтальне опитування, співбесіда, презентація, виступ ін.); письмовий та комбінований (письмовий і усний) контроль: письмові роботи різних типів (тестування; виконання індивідуальних завдань, творчої роботи, аналітичного дослідження для перевірки сформованості інтегральної компетентності); комп'ютерний контроль, у т. ч. тестове опитування, що використовується для об'єктивізації оцінювання; самоконтроль – для розвитку у здобувачів уміння оцінювати свої досягнення. Якісне оцінювання можливе лише при оптимальному поєднанні різних видів, форм, методів контролю, що передбачено ОНП.

Основними видами контролю є проміжний і підсумковий. Проміжний проводиться на всіх видах аудиторних занять та під час виконання самостійної роботи. У дисциплінах методологічного та фахового характеру переважають усні й письмові форми з розгорнутими відповідями, що відповідає специфіці загальнонаукового і фахового матеріалу. Ці форми контролю дозволяють оцінити досягнення аспірантів у межах теми, тематичних блоків, змістового модуля, виявити проміжний стан досягнення ПРН (засвоєння знань, опанування умінь, вироблення навичок). Важливим є виконання аспірантами завдань для самостійної роботи, що дозволяє викладачу перевірити заплановані параметри, зокрема повноту, структурність, інтегрованість, рівень засвоєння знань ін. Обов'язковим контрольним заходом є проміжне (семестрове) звітування аспірантів про виконання індивідуального плану.

Підсумковий контроль з дисципліни передбачає іспит чи залікове оцінювання; з практики – звітування. Зміст екзаменаційних завдань базується на компетентнісному підході й поєднує теоретичну і практичну складові, що забезпечує поліфункціональну перевірку й оцінку якості засвоєння аспірантом програмних компетентностей. При оцінюванні результатів проходження практики враховується виконання вимог, передбачених програмами практик. Підсумковий контроль у формі залікового оцінювання передбачає встановлення підсумкової оцінки за результатами поточної успішності, що мотивує здобувачів демонструвати використання отриманих знань протягом всього періоду опанування освітнього компонента та спрямовано на забезпечення сталості формування програмних компетентностей і результатів навчання аспірантів. Обов'язковим заходом є річне звітування про виконання індивідуального плану.

ОНП передбачено атестацію, що здійснюється постійно діючою або разовою спецрадою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації, що відповідає п.3 ст.6 ЗУ «Про вищу освіту».

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Для перевірки досягнутих результатів навчання на ОНП застосовуються різні форми поточного, проміжного (опитування, перевірка письмових, самостійних робіт тощо) та підсумкового (екзамени, залікове оцінювання, звіти з практики) контролю. Форми проведення проміжного контролю та критерії оцінювання визначаються у робочих програмах навчальних дисциплін.

Обов'язковою формою проміжного та підсумкового контролю при підготовці аспірантів є проміжне (семестрове) та підсумкове (річне) звітування про виконання індивідуального плану роботи.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються ґрунтовним підходом кафедри до їх планування і формулювання; своєчасним висвітленням на сайті Університету необхідної інформації; розміщенням робочих програм навчальних дисциплін на сайті Університету; установчими зборами перед практиками; проведенням поточних консультацій.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформування аспірантів про форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень реалізується декількома способами.

До початку навчального року на сайті Університету в розділі «Аспірантам» розміщується графік освітнього процесу із зазначенням атестаційних тижнів. На початку першого курсу навчання аспіранти отримують індивідуальні плани. На сайті Університету в розділі «Аспірантам» розміщено робочі програми навчальних дисциплін з переліком форм контрольних заходів (проміжного та підсумкового контролів) і критеріїв оцінювання.

Під час перших занять з кожної навчальної дисципліни аспіранти отримують інформацію щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Програма екзамену з критеріями розміщується на сайті для ознайомлення.

Протягом року під час супервізійних зустрічей аспірантів з науковими керівниками та гарантом освітньої програми з'ясовується ступінь чіткості та зрозумілості здобувачами критеріїв оцінювання їх навчальних досягнень. За необхідності, вносяться відповідні правки у структуру, зміст та стилістику завдань.

Вимоги до оцінювання результатів практики, викладені у програмі практики, доводяться до відома аспірантів на установчих зборах перед початком практики, також розміщуються на сайті.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія за третім рівнем вищої освіти відсутній, однак ОНП передбачає, що «Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації», що відповідає п.3 ст.6 Закону України «Про вищу освіту» та п.30 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26.03.2016 р. №261.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється:

Положенням про організацію освітнього процесу, розміщеним на сайті Університету <https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>

Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Київському університеті імені Бориса Грінченка, розміщеним на сайті Університету <https://tinyurl.com/kubg-phd-pro>

Методичними рекомендаціями з розроблення освітніх програм <https://tinyurl.com/kubg-pro-dev>

Методичними рекомендаціями з розроблення робочих програм навчальних дисциплін <https://tinyurl.com/kubg-rpnrul>

Положенням про організацію та проведення практики аспірантів <https://tinyurl.com/kubg-phd-prac>

(Вище перераховані документи, як і більшість інших, що стосуються роботи ЗВО, доступні в Реєстрі нормативної бази <https://tinyurl.com/kubg-norm>)

Освітньо-науковою програмою спеціальності, розміщеною на сайті Університету в рубриках «Аспірантам» та «Вступникам».

Форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання відображено у робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщені на сайті Університету в рубриці «Аспірантам».

Робочі програми кожної навчальної дисципліни передбачають проведення поточного та підсумкового контролю, а також критерії їх оцінювання і шкалу відповідності балів, розподіл балів, які отримують аспіранти.

Строки проведення контрольних заходів зазначені у графіку освітнього процесу, розміщеному на сайті Університету в рубриці «Аспірантам».

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів при оцінюванні знань аспірантів у процесі підсумкового контролю забезпечується передусім впровадженням до переліку форм його проведення письмової екзаменаційної роботи та тестового електронного екзаменаційного завдання. Екзамени, як правило, проводяться у письмовій формі, що забезпечує об'єктивність оцінювання робіт, проте в окремих випадках можлива усна чи комбінована форма. Перевірка виконання тестових завдань здійснюється автоматично.

За період навчання аспірантів за ОНП при проведенні контрольних заходів конфлікту інтересів не виникало. Скарг аспірантів на упередженість та необ'єктивність викладачів не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів (ліквідації академічної заборгованості) аспірантами урегулюється п.9.4 Положення про організацію освітнього процесу в Університеті <https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>. Академічна заборгованість з певної навчальної дисципліни виникає у разі одержання здобувачем вищої освіти незадовільного балу за результатами підсумкового контролю. Аспіранти, які не виконали індивідуальний навчальний план за підсумками навчального року, вважаються такими, що мають академічну заборгованість. Аспірантам, яким не зараховано кредитів на дату проходження звітування, рішенням кафедри та вченої ради

інституту/факультету призначається дата повторного звітування з урахуванням ліквідації академічної заборгованості. Термін перенесення звіту, а, отже, строки ліквідації академічної заборгованості, як правило, не більше трьох місяців.

Перескладання екзамену допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз – викладачу, другий – комісії. За час реалізації ОНП випадків повторного проходження контрольних заходів не було.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється п.9.3.4.3 Положення про організацію освітнього процесу в Університеті <https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>.

Здобувач вищої освіти, який вважає, що на екзамені викладач оцінив відповідь не об'єктивно, у результаті чого відбулося заниження оцінки, у день оголошення оцінки може подати до навчального відділу апеляцію на ім'я керівника структурного підрозділу. За розпорядженням керівника структурного підрозділу або особи, що його замінює, створюється комісія у складі: екзаменатора, який приймав екзамен, іншого викладача відповідного профілю, завідувача кафедри та заступника керівника з науково-методичної та навчальної роботи.

Розгляд апеляції проводиться з метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Якщо екзамен був письмовий, то розглядається лише письмова робота. Додаткове опитування здобувача вищої освіти не проводиться.

Якщо екзамен був усний або комбінований, то проводиться додаткове опитування аспіранта.

Результати контрольних заходів, проведених з використанням комп'ютерної техніки, доступні для проведення апеляції в установлені строки.

Засідання апеляційної комісії відбувається, як правило, наступного дня після отримання заяви здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка, виставлена комісією, є остаточною і апеляції та перескладання не підлягає.

На ОНП випадків оскарження здобувачами процедури та результатів проведення контрольних заходів не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

В Університеті розроблена і дотримується нормативна база щодо політики, стандартів і процедур забезпечення академічної доброчесності:

Кодекс корпоративної культури Університету Грінченка (п.3.5): <https://tinyurl.com/kodeks-korp>

Декларація про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та студентів, аспірантів, докторантів Університету. Декларації були обговорені та схвалені в Університеті на різних рівнях і затверджені Конференцією трудового колективу у вересні 2016 р.: <https://tinyurl.com/deklaratsii>

Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету: <https://tinyurl.com/kubg-integrity>

Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті Грінченка (п.8.2, п.8.3): <https://tinyurl.com/kubg-phd-pro>

Наказ про затвердження складу комісії з академічної доброчесності Університету від 29.01.2020 №57: <https://tinyurl.com/komisii-dobro>

Стратегія (Програми) розвитку Університету Грінченка на 2018-2022 рр. (п.1.2, п.4.3): <https://tinyurl.com/kubg-strat>

План роботи Університету на 2020 рік (розділ III "Наукова стратегія" п.4-5, п.35, п.41): <https://tinyurl.com/kubg-plan>

Наказ про здійснення перевірки на академічний плагіат дисертацій, поданих до спецрад Університету від 24.11.2017 №765 <https://tinyurl.com/perev-dis>

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

З метою запобігання порушень академічної доброчесності у публікаціях, текстах дисертацій та ін. працівниками бібліотеки здійснюється технічна перевірка наукових публікацій за допомогою спеціалізованих програмних засобів, зокрема через сервіс Unichek, що використовуються в Університеті на умовах договорів з ТОВ "Антиплагіат", та експертної оцінки щодо відсутності/наявності академічного плагіату.

До інструментів протидії порушенням академічної доброчесності використовуються технологічні рішення: розроблення та запровадження комп'ютерного тестування аспірантів з автоматичним оцінюванням роботи; попереднє експертне оцінювання, зокрема й самооцінювання, та/або технічна перевірка щодо ознак академічного плагіату у текстах, підготовлених до друку;

використання спеціалізованого програмного забезпечення для виявлення плагіату на основі чітких правил і політики щодо його використання;

використання для проведення контрольних заходів аудиторій, обладнаних відеокамерами, розташування яких дозволяє отримати зображення з усіх кутів огляду, що унеможливорює списування.

Навчальний план ОНП містить модуль «Наукова етика», також заняття щодо академічної доброчесності проводяться в межах модуля «Інтернаціоналізація науки». НПП і аспіранти підписують декларацію про академічну доброчесність, беручи на себе зобов'язання дотримуватись її принципів та підтверджуючи ознайомлення з текстом Положення про академічну доброчесність Університету.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Дотримання принципів академічної доброчесності є невід'ємною частиною корпоративної культури Університету.

Всі учасники освітнього процесу Університету на добровільних засадах ознайомлюються з Положенням про академічну доброчесність Університету та підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності.

У Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету діє Школа академічної доброчесності, діяльність якої передбачає підготовку "агентів змін", котрі через різноманітні заходи будуть

популяризувати та утверджувати принципи академічної доброчесності в академічній спільноті Університету. Метою заходів є ознайомлення та інформування учасників освітнього процесу щодо дотримання норм законодавства України про авторське право і суміжні права, правил цитування, об'єктивного оцінювання результатів навчання тощо.

Наукове товариство щорічно проводить Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації», один із напрямів роботи якої – «Наука та освіта: утвердження академічної доброчесності та наукової етики», у рамках якого відбувається конкурс проектів, майстер-класи, тренінги відповідної тематики <https://tinyurl.com/kubg-konf20>; <https://tinyurl.com/konf-2019>

У рамках Програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників Університету Грінченка за дослідницьким модулем проводиться тренінг для викладачів Університету на тему «Перевірка наукових текстів на плагіат».

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Положенням про академічну доброчесність передбачено такі види відповідальності за порушення АД: НПП: попередження; відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів (зокрема вчених рад інститутів / факультетів / Університету та педради коледжу; спецрад) чи займати визначені законом посади; позбавлення можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами/ наукове консультування докторантів; позбавлення можливості викладати дисципліни навчального плану підготовки докторів філософії.

Здобувачі: попередження; повторне проходження оцінювання (проміжного та підсумкового контролю); повторне проходження відповідного освітнього компонента ОП (ОНП); відрахування; відмова у призначенні академічної стипендії; відмова у наданні позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації; зняття дисертації з розгляду спецрадою незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту.

Створено постійно діючі комісії з питань академічної доброчесності Університету (наказ ректора) та інститутів/факультетів (розпорядження директорів/деканів).

Завдяки політиці дотримання академічної доброчесності в Університеті на сьогодні не виявлено порушень академічної доброчесності здобувачами освіти на ОНП.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Професіоналізм викладачів визнається Університетом як провідний чинник якості надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти. Відповідно, рівень професіоналізму викладачів є головним критерієм проходження ними конкурсного добору, який регламентується Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад НПП (<https://tinyurl.com/kubg-contest>)

Кандидатури претендентів на посади НПП попередньо обговорюються на відповідних кафедрах. Для оцінювання рівня професійної кваліфікації претендента на посаду НПП кафедра може запропонувати йому прочитати лекції, провести практичні заняття, за результатами яких складається відгук про відкрите заняття. За результатами обговорення складається мотивований висновок про професійні якості кожного з претендентів.

Рішення про рекомендацію/не рекомендацію приймається кафедрою шляхом таємного голосування. Під час конкурсного добору беруться до уваги наступні показники: наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання; наукова діяльність претендента, досвід роботи, рейтинг викладача за результатами щорічного конкурсу «Лідер року», оцінка діяльності викладача здобувачами освіти через опитування «Викладач очима студентів», рівень трудової дисципліни.

Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітній процес на ОНП – це висококваліфіковані викладачі, що мають відповідну освіту, науковий ступінь доктора чи кандидата наук, є кваліфікованими дослідниками відповідно до змісту ОНП.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу. Специфікою ОНП є підготовка кадрів для наукової та науково-педагогічної діяльності, тому перспективними сферами працевлаштування здобувачів є заклади вищої освіти та наукові установи, які й виступають потенційними роботодавцями. На засадах науково-освітнього партнерства доктори історичних наук, професори І.К.Патриляк (КНУ імені Тараса Шевченка) та О.В.Потильчак (НПУ імені М.П.Драгоманова) були залучені до рецензування ОНП.

Одним з прикладів залучення роботодавців є їхня участь у науково-методичних семінарах, які періодично відбуваються на кафедрах історії України та всесвітньої історії. Це, зокрема, О.А.Удод, завідувач відділу української історіографії, О.Є.Лисенко, завідувач відділу історії Другої світової війни Інституту історії України НАН України, В.М.Розумюк, старший науковий співробітник Інституту всесвітньої історії НАН України та ін. Учасниками таких семінарів є й аспіранти ОНП «Історія та археологія».

Представники роботодавців також є членами спеціалізованої вченої ради К26.133.02 Університету Грінченка із

захисту кандидатських дисертацій зі спеціальностей 07.00.01 і 07.00.02. Члени спецради надають аспірантам консультації щодо міжгалузевих аспектів реалізації дисертаційного дослідження та ін. (за запитом), здійснюють експертизу дисертацій та науково-методичних видань, запрошуються до участі у наукових конференціях і семінарах, до реалізації дослідницьких проєктів.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Університет залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Підготовку фахівців кваліфікації «доктор філософії» здійснює високопрофесійний колектив фахівців-істориків: доктори історичних наук, професори О.О.Салата, І.В.Срібняк, В.О.Щербак, Г.М.Надтока, В.М.Андреев, Г.В.Гедьо, О.О.Драч, М.Ю.Відейко; доктори історичних наук, доценти В.М.Михайловський, Г.В.Саган. Попри високий якісний склад штатних НПП, які забезпечують реалізацію ОНП як викладачі та наукові керівники аспірантів, як гостьові лектори залучаються провідні українські вчені-історики, наприклад: д.і.н., завідувач відділу історії України в Другій світовій війні Інституту історії України НАН України О.Є.Лисенко, д.і.н., завідувач відділу історичних студій Науково-дослідного інституту українознавства П.П.Гай-Нижник. Існує практика залучення іноземних фахівців до проведення занять із здобувачами освіти. Так, наприклад 11 березня 2020 р. була проведена гостьова лекція професора Томаша Славінські на тему «Генезис польського сучасного містобудування».

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

В Університеті згідно з Положенням про підвищення кваліфікації НПП <https://tinyurl.com/kubg-qua-per> створено цілісну систему підвищення професійної кваліфікації. Програма підвищення кваліфікації має пролонгований характер і відбувається в процесі опанування викладачами змістових модулів, які забезпечать розвиток: фахової, дидактичної, дослідницької, ІКТ, лідерської компетентностей. Крім того, НПП проходять фахове стажування в інших ЗВО. Для нових НПП Університету проводяться адаптаційні тренінги та, за потреби, призначається тьютор в особі досвідченого викладача Університету відповідно до Положення про адаптацію новопризначених НПП <https://tinyurl.com/kubg-adapt>

Важливу роль у системі професійного розвитку викладачів відіграє ННЦ розвитку персоналу та лідерства <https://tinyurl.com/kubg-esc-lead>

НПП, які забезпечують ОНП, проходять стажування у вітчизняних і зарубіжних ЗВО. В.О.Щербак стажувався на Історичному факультеті Ягеллонського університету (Польща); І.В.Срібняк – у шести університетах Польщі (Білостоцькому, Лодзькому, Вроцлаві, Познанському, Варшавському, Люблінському.); О.О.Салата – у Східноєвропейському інституті Карлового університету (Чехія); В.М.Михайловський – в Інституті історії імені Тадеуша Мантойфля Польської академії наук.

У 2020 р. опитано НПП щодо корпоративної культури в Університеті як елементу робочого, освітнього, комунікативного процесу. Результати обговорені, будуть враховані у процесі професійного розвитку НПП.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Підвищення мотивації працівників як одне із завдань передбачено Стратегією розвитку Університету (п.2.2.) <https://tinyurl.com/kubg-strat>. Система заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері регламентується Правилами внутрішнього розпорядку <https://tinyurl.com/kubg-rules>, Положенням про щорічне рейтингове оцінювання професійної діяльності НПП, НП «Лідер року» <https://tinyurl.com/kubg-leader> Основним агрегатором інформації про діяльність викладача є електронна система «Е-портфоліо» <http://eportfolio.kubg.edu.ua>, завдяки чому забезпечується прозорість та об'єктивність оцінки. Рейтингові показники щороку переглядаються. Результати рейтингу використовуються для матеріального та морального заохочення працівників. Для працівників Університету передбачені види заохочень: оголошення подяки, нагородження грамотою, медаллю Бориса Грінченка, нагрудним знаком «За служіння Університету» відповідно до Положення про відзнаки <https://tinyurl.com/kubg-vidznaku>. У випадках та в порядку, передбаченому законодавством України, працівники можуть представлятися до відзначення державними і відомчими нагородами.

В Університеті діє Положення про преміювання працівників <https://tinyurl.com/kubg-prem>, а також Порядок преміювання працівників за публікації у Scopus та WoS <https://tinyurl.com/kubg-pr-swos>, <https://tinyurl.com/kubg-pr-swos-n> Щорічно проводиться конкурс на здобуття премії імені Б.Грінченка, переможці якого нагороджуються дипломами та преміями <https://tinyurl.com/kubg-Grinch>

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

В Університеті проводиться постійна робота над поліпшенням матеріально-технічної бази. Відповідні заходи є складовою як Стратегії (Програми) розвитку Університету Грінченка на 2018-2022 роки, так і щорічних планів роботи ЗВО. Планування фінансових потреб та їх забезпечення регулюється планово-економічним відділом бухгалтерії за погодженням із керівником ЗВО, у т.ч. з урахуванням пропозицій від структурних підрозділів. Матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів

навчання. Так, у навчальних приміщеннях, де здійснюється освітній процес за ОНП, є достатня кількість аудиторій та комп'ютерних класів, які мають необхідне програмне забезпечення. Бібліотечний фонд за спеціальністю відповідає Ліцензійним умовам; створена необхідна соціальна інфраструктура (в наявності актові зала, їдальня, медичний пункт; обладнані місця для відпочинку та культурного дозвілля здобувачів). Навчально-методичне забезпечення ОНП дає можливість досягати визначених ОНП цілей і ПРН завдяки його максимальній змістовій насиченості та постійному оновленню. Здобувачі мають доступ до навчально-методичних матеріалів, оскільки вони своєчасно розміщуються на сайті Університету. Для здобувачів вищої освіти і НПП забезпечено доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, ресурсів SpringerRink, Libraria та ін. <https://tinyurl.com/kubg-sci-base>

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище, створене в Університеті, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОНП завдяки збалансованості матеріальних умов і сприйняття здобувачів як рівноправних партнерів. ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів проводить очні зустрічі з аспірантами, консультації з представниками Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету, у т.ч. з виборним представником від аспірантів та докторантів ЗВО до Вченої ради Університету.

Викладання дисциплін забезпечене матеріально-технічними засобами, достатніми для досягнення заявлених результатів навчання ОНП. Аудиторії навчального корпусу, в якому проходить навчання за ОНП, обладнано сучасними мультимедійними комплексами (проектор, комп'ютер, смарт-дошка), доступом до мережі Інтернет, фліпчартами, модульними меблями тощо. Електронне середовище Університету включає систему електронного навчання (Moodle), Wiki-портал, електронний репозиторій, електронний каталог, сервіси корпоративної електронної пошти, хмарні сервіси Microsoft.

Відбуваються зустрічі аспірантів з гарантом програми та викладачами кафедри, завідувачем аспірантури, докторантури, адміністрацією задля виявлення їхніх потреб та інтересів, ураховують результати зустрічей під час планування роботи Університету.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти суворим дотриманням норм техніки безпеки, постійним інструктуванням НПП та здобувачів вищої освіти, проведенням заходів, які стосуються здорового способу життя тощо. Питання безпечності здоров'я та життя здобувачів вищої освіти відображено у Стратегії розвитку Університету на 2018-2022 рр. (Розділ 10) <https://tinyurl.com/kubg-strat> Єдина система організації роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності визначена у Положенні про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу <https://tinyurl.com/bezpr-osvita>, наказ "Про систему оповіщення, зміст дій щодо загрози виникнення терористичного акту, виявлення підозрілих предметів або виникнення надзвичайних ситуацій в приміщеннях університету та його територіях" <https://tinyurl.com/syst-opov> та інших документах, які оприлюднені на сайті ЗВО.

Навчальні корпуси, в яких проходить навчання здобувачів, обладнано контрольно-пропускною системою, відеокамерами безпеки, системою протипожежної безпеки, системою зовнішнього блискавковідводу та заземлення. Особливу увагу приділено забезпеченню інформаційної та кібербезпеки Університету: створено комплексну систему захисту інформації, проводиться постійне вдосконалення мережі.

Задля збереження психічного здоров'я співробітників Університету та здобувачів діє соціально-психологічна служба, у т.ч. "Допомога психолога онлайн" <https://tinyurl.com/dop-online>

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

В Університеті діє ряд документів, які унормовують механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. Зокрема, це Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук <https://tinyurl.com/kubg-phd-pro>; Положення про правила призначення і виплати стипендій в Університеті <https://tinyurl.com/styp-phd>; Положення про стипендіальну комісію Університету <https://tinyurl.com/styp-kom>; Положення про порядок використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та преміювання студентів <https://tinyurl.com/prem-asp>

З усіх питань, що стосуються організації освітнього процесу, здобувачі можуть звертатись до наукового керівника, гаранта ОНП, завідувача аспірантури, докторантури, адміністрації інституту/факультету, Університету. Здобувачі освіти можуть контактувати з НПП та іншими співробітниками Університету через корпоративну електронну пошту. В перший місяць після прийому на навчання для здобувачів створюються корпоративні електронні скриньки, які одночасно використовуються для доступу до електронного середовища Університету. Адреси електронної пошти всіх співробітників розміщено на сайті Університету. На сайті Університету також є розділ «Аспірантам», що сприяє інформуванню здобувачів вищої освіти.

Інформаційна підтримка аспірантів забезпечується своєчасним і системним наданням необхідної інформації про конференції, проекти, стажування, у т.ч. закордонні, конкурси, різні соціальні заходи та можливість участі в них. Ряд сервісних послуг надає бібліотека Університету, з-поміж яких – тематичний підбір літератури, редагування списків літератури, підбір журналу для публікації, пошук літератури з теми у Scopus та Web of Science, електронна доставка документів, індексування за УДК.

Соціальна підтримка здобувачів здійснюється через своєчасну виплату стипендій, можливість отримання матеріальної допомоги (за потреби), безкоштовне користування басейном і тренажерною залом. Діє Положення про

соціально-психологічну службу <https://tinyurl.com/kubgg-help> та є можливість звернутися за допомогою до психолога у режимі онлайн <https://tinyurl.com/dop-online>

Для з'ясування потреб здобувачів здійснюються опитування, очні зустрічі, засідання фокус-груп тощо. За час реалізації ОНП здобувачі освіти за підтримкою щодо вирішення їх соціальних проблем не зверталися. Структури інститутів/факультетів, Університету дозволяють надавати в повному обсязі освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачам вищої освіти.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Збільшення можливостей доступу до здобуття вищої освіти осіб з особливими потребами підтверджено у Стратегії (Програмі) розвитку Університету.

Для потреб здобувачів з інвалідністю пристосована інфраструктура навчальних корпусів, де відбувається освітній процес за ОНП – там облаштовано безбар'єрне освітнє середовище. Навчальний корпус №1 обладнаний ліфтами, пандусами, а у корпусі №2 на кожному поверсі обладнано санітарні кімнати для осіб з інвалідністю, встановлено пандуси та введено в експлуатацію пасажирський ліфт.

Створено Інклюзивний ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю <https://tinyurl.com/kubg-cen-res>, діяльність якого регулюється відповідним Положенням <https://tinyurl.com/kubg-centr> З моменту звернення особи з інвалідністю до Центру передбачено надання технічної, психологічної, педагогічної та соціально-педагогічної підтримки.

Веб-сайт Університету адаптовано для людей з особливими освітніми потребами (є можливість збільшити/зменшити шрифт, контрастність). Для незрячих (слабозорих) здобувачів застосовуються усні форми проведення поточних і підсумкових форм контрольних заходів.

На ОНП навчається аспірантка – інвалід з дитинства – Марія Мотуз. Завдяки тому, що в навчальному корпусі створено безбар'єрний простір, здобувачка вищої освіти має можливість працювати як в межах навчального приміщення, так і поза ним – завдяки доступу до ресурсів бібліотеки Університету онлайн.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (у т.ч. пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією) регулюються Положенням про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки <https://tinyurl.com/kubg-antidis>

Положення розроблено задля забезпечення прав і свобод усіх співробітників та здобувачів, підтримання в Університеті середовища, вільного від дискримінації, сексуальних домагань, булінгу, приниження честі та гідності особи. Університет не толерує дискримінацію, сексуальні домагання, булінг, приниження честі та гідності людини у будь-якій формі, оскільки це суперечить законодавству України, Статуту, Кодексу корпоративної культури, не відповідає місії, цінностям Університету. Дія Положення поширюється на всіх співробітників і здобувачів, стосується поведінки під час освітнього процесу та/або виконання посадових обов'язків.

У Положенні описано: обов'язки співробітників і здобувачів освіти; процедуру повідомлення про дискримінацію, сексуальні домагання, булінг та інші прояви неетичної поведінки; процедуру розгляду скарг.

Розгляд відповідних скарг здійснюється Комісією з етики, персональний склад якої затверджується наказом ректора <https://tinyurl.com/kubg-ethcom> Скарги, подані здобувачами та стосовно здобувачів, розглядаються розширеним складом Комісії з етики за участю представників з числа здобувачів освіти.

Доступність політик і процедур щодо врегулювання конфліктних ситуацій (у т.ч. випадки дискримінації, сексуальних домагань або корупції) забезпечується за рахунок розміщення інформації щодо основних заходів запобігання та способів сповіщення про такі ситуації на сайті ЗВО.

У питаннях протидії корупції Університет керується Законом України «Про запобігання корупції». На офіційному веб-сайті Університету розміщена інформація щодо основних заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та протидії корупції <https://tinyurl.com/kubg-diskr> До відома співробітників та здобувачів освіти доведено інформацію щодо способу повідомлення про прояви корупції в Університеті. Повноваження щодо питань запобігання і виявлення корупції покладені на помічника ректора з правових та кадрових питань.

Під час реалізації ОНП випадків скарг, пов'язаних із випадками дискримінації, сексуальних домагань або корупції, не було.

Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті (п.2.10) передбачено шляхи вирішення потенційних конфліктів між аспірантом і науковим керівником. У разі виникнення такої конфліктної ситуації письмову заяву аспіранта або наукового керівника, з огляду на характер конфлікту, розглядає Комісія з етики Університету або Комісія з питань академічної доброчесності інституту/факультету/ Університету, чи комісія, до складу якої можуть входити гарант ОНП, завідувач випускової кафедри, директор/ декан інституту/ факультету, завідувач аспірантури, докторантури, проректор з наукової роботи.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому

доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регулюються Методичними рекомендаціями з розроблення освітніх програм, затвердженими рішенням Вченої ради Університету від 29.03.2018 р. (протокол №3) та введеними в дію наказом ректора №206 від 29.03.2018 р. <https://tinyurl.com/kubg-pro-dev>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Моніторинг освітніх програм є важливою складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету. Розробку, впровадження та реалізацію ОНП здійснюють відповідні робочі групи (проектні групи, групи забезпечення спеціальностей). Їхні функції визначено у п. 2.7 Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм <https://tinyurl.com/kubg-pro-dev> Перегляд та оновлення ОНП відбувається з урахуванням: періоду акредитації ОНП; вимог державних стандартів, стандартів вищої освіти, професійних стандартів; висновків та пропозицій роботодавців та здобувачів вищої освіти; Стратегії (Програми) розвитку Університету тощо. Внесення змін до навчального плану ОНП в частині уточнення назв освітніх компонентів, структурно-логічної схеми навчання, форм контролю відбувається за обґрунтованим поданням проектною групою, погодженим із завідувачем аспірантури, докторантури. Рішення про затвердження відповідних змін в описі ОНП та навчальному плані приймається вченими радами інститутів/факультетів. Внесені зміни оформлюються окремим додатком і є невід'ємною складовою ОНП.

Враховуючи те, що ОНП була вперше запроваджена в 2016 р. і те, що відповідний стандарт вищої освіти відсутній, перегляд ОНП хоч і здійснювався, проте не було виявлено моментів в ОНП, котрі потребували б внесення змін в ОНП та навчальний план.

У 2019-2020 н.р. з'явилася можливість отримати думку здобувачів, які закінчують повну чотирирічну підготовку на третьому рівні вищої освіти за цією ОНП. Наразі здійснюється моніторинг ефективності реалізації ОНП із подальшим її удосконаленням.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

З ОНП та РПНД можуть вільно ознайомитись усі бажаючі на сайті Університету в розділі «Аспірантам». Вступники – під час вибору ОНП, здобувачі – у ході навчання. Останні як респонденти можуть бути залучені до перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості: у ході зустрічей з аспірантами, при опитуваннях щодо освітніх компонентів тощо. Думка здобувачів щодо якості викладання збирається шляхом проведення анкетування «Викладач очима студентів».

Пропозиції здобувачів щодо ОНП збираються в ході освітнього процесу через спілкування з гарантом програми, НПП, які реалізують програму, адміністрацією, під час семінарів, круглих столів, конференцій тощо.

З метою вдосконалення змісту освітніх компонентів щороку переглядаються робочі програми навчальних дисциплін і, за потреби, до них вносяться зміни або уточнення, які обговорюються і затверджуються на засіданнях кафедр. Опитування аспірантів відбулося у 2019-2020 н.р., результати якого обговорювались з аспірантами ОНП.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії входять до складу Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених (НТ), яке діє на різних рівнях – інституту/факультету та Університету – відповідно до Положення <https://tinyurl.com/kubg-NTSADMV> Мета діяльності НТ – створення сприятливих умов для науково-дослідної роботи та інноваційної діяльності студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету, об'єднання їхніх зусиль для вирішення актуальних проблем сучасної науки. НТ сприяє підвищенню якості наукових досліджень та проектною діяльності студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету; розвитку співпраці з вітчизняними та зарубіжними ЗВО, науковими установами, державними й недержавними організаціями; діяльності наукових гуртків, лабораторій, центрів. НТ проводить заходи різних рівнів. За погодженням з НТ приймається рішення про відрахування чи поновлення на навчання осіб, які здобувають ступінь доктора філософії.

До вчених рад усіх інститутів/факультетів входять голови НТ відповідних підрозділів. До ВР Університету – голова НТ ЗВО та представник з числа аспірантів та докторантів Університету, який таємно обирається Конференцією членів (делегатів) НТ Університету. Це представництво дає змогу репрезентувати інтереси аспірантів ЗВО та брати участь у процесі затвердження нових чи перегляду існуючих ОНП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

За час реалізації ОНП були налагоджені такі види співпраці з роботодавцями: залучення представників роботодавців до науково-педагогічної роботи, спільне проведення наукових конференцій, рецензування ОНП тощо. Патриляк Іван Казимирович, д.і.н., професор, декан Історичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка у відгуку зазначив, що позитивним в ОНП є те, що вона зорієнтована на потреби працедавця. Потильчак Олександр Валентинович, д.і.н., професор, завідувач кафедри джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін Інституту історичної освіти НПУ імені М.П.Драгоманова зазначив, що ОНП здатна підготувати фахівців, здатних стати інтегральною частиною професійної спільноти і спроможних здійснювати інноваційну діяльність.

Крім того, роботодавці та їх представники запрошуються на засідання кафедр для обговорення ОНП і пошуку нових засобів якісного поліпшення освітнього процесу (протокол №5 засідання кафедри історії України від 11.12.2019 р.).

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

В Університеті діє система моніторингу розвитку кар'єри, покликана стати дієвим елементом моделі оцінки ефективної підготовки майбутніх фахівців. Координацію збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників здійснює відділ практики та працевлаштування НМЦ стандартизації та якості освіти. Сторінка «Випускникам» <https://tinyurl.com/kubg-vypusk> на сайті ЗВО містить інформацію про діяльність Клубу випускників, анкету випускника, яка також дозволяє проводити періодичний моніторинг щодо їх працевлаштування. Здобувачі ОНП мають вищу освіту та, здебільшого, місце роботи. Ця інформація фіксується при вступі до аспірантури. Кар'єрний шлях здобувачів впродовж навчання відстежують гарант програми та наукові керівники. Попри відсутність випускників ОНП, гарант спільно із завідувачами кафедр та науковими керівниками періодично здійснюють моніторинг працевлаштування випускників аспірантури Університету. Випускники аспірантури Університету, кандидати історичних наук продовжують навчання чи працюють, наприклад: Д. Черкаська (докторантка Стаффордширського університету у Великій Британії); В. Волков (науковий співробітник відділу громадського та національно-патріотичного виховання ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики»); Р. Куцик (асистент кафедри історії України Університету Грінченка). Після першого випуску за ОНП планується створення інформаційної бази випускників, підтримка контактів з метою залучення випускників до процедур оновлення ОНП.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти за час реалізації ОНП суттєвих недоліків не виявлено. Освітньо-науковий процес здійснюється на засадах компетентнісного, системного, інтегративного підходів із застосуванням інноваційних, інтерактивних технологій, елементів дистанційного навчання, виконання проектів, науково-викладацької та дослідницької практик, що визначає дослідницький характер навчання. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час реалізації ОНП було виявлено необґрунтований розподіл аудиторних годин за видами з дисципліни «Наукова комунікація англійською мовою». Недоцільним виявилась кількість відведених годин на лекційні заняття. З огляду на це та практичну зорієнтованість названої дисципліни, години, передбачені на лекції, перенесено на семінарські заняття. Також окремі недоліки було виявлено та усунуто в робочих програмах навчальних дисциплін: нечіткість критеріїв оцінювання завдань для проміжного контролю, неоновлені переліки джерел для опрацювання. Загалом ОНП орієнтована на навчання, побудоване на дослідженнях, із реалізацією наукових знань про сучасні теорії та методи дослідження у власній науковій діяльності. Планове проведення моніторингу задоволеності здобувачами всіма компонентами ОНП забезпечує можливість адекватного реагування на недоліки.

Враховуючи зміни, що відбулися в системі підготовки здобувачів наукового ступеня (нововведення у підготовці в аспірантурі, зміна процедури захисту дисертації у разових спецрадах та вимог до опублікування результатів дисертацій, підвищення вимог до якості наукових досліджень, у т.ч. через дотримання принципів академічної доброчесності), кафедрами та науковими керівниками ведеться постійна робота з підготовки здобувачів до виконання ними цих нововведень і ОНП.

Актуальним питанням реалізації ОНП залишається необхідність поглиблення у програмі аспекту інтернаціоналізації, а саме: академічна мобільність та участь у міжнародних науково-дослідних проектах. Внаслідок цього у Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Університету <https://tinyurl.com/kubg-mob-rul> розширено можливості учасників освітнього процесу з академічної мобільності. Укладено угоди, які передбачають академічну мобільність із зарубіжними університетами. Підсумки реалізації ОНП будуть здійснені після першого випуску здобувачів. Виявлені моменти, які потребуватимуть усунення, будуть розглянуті на засіданнях кафедр історії України та всесвітньої історії, вчених радах Історико-філософського факультету, Університету із залученням усіх зацікавлених сторін і враховані у подальшій роботі зі здобувачами.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки акредитація ОНП є первинною, результатів зовнішнього оцінювання якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОНП, немає.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Університет активно запроваджує культуру якості освіти в академічному середовищі через роз'яснювальну роботу, просвітницькі заходи, систему морального та матеріального заохочення тощо. Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у різний спосіб, зокрема вони беруть участь в обговоренні питань забезпечення якості освіти і процедури їх реалізації (на засіданнях кафедр та вчених рад); забезпечують викладання навчальних дисциплін на високому науково-теоретичному і методичному рівнях; підвищують власний професійний рівень, педагогічну майстерність та/або наукову кваліфікацію;

дотримуються норм академічної доброчесності, педагогічної етики і моралі; розвивають в осіб, які навчаються, самостійність, ініціативність, творчі здібності; формують у здобувачів критичне мислення, креативність, ініціативність і підприємливість, навички самопізнання, самоусвідомлення самоосвіти тощо.

Проводиться робота щодо ознайомлення учасників академічної спільноти з новими тенденціями через різноманітні заходи (конференції, семінари тощо). Аспірантам викладається модуль «Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: рух України до ЄС» <https://tinyurl.com/tgesgad> у рамках програми Еразмус+.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти (ЗЯО) в Університеті складає цілісну багатокомпонентну систему і провадиться на двох рівнях.

На первинному рівні внутрішнє ЗЯО здійснюють члени проектної групи, які відповідають за розроблення, перегляд та оновлення змісту ОНП, та група її забезпечення, члени якої особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають за виконання ОНП. Цей рівень координує та контролює гарант ОНП, який безпосередньо відповідає за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. До цього рівня долучаються завідувач випускової кафедри, директор інституту/факультету та його заступники.

На вторинному рівні моніторинг якості освіти здійснюють проректор з наукової роботи, проректор з науково-методичної та навчальної роботи, проректор з науково-педагогічної та міжнародної діяльності (у їх підпорядкуванні свою діяльність здійснюють НМЦ досліджень, наукових проєктів та програм, до складу якого входить завідувач аспірантури, докторантури; НМЦ стандартизації та якості освіти; НМЦ акредитації та ліцензування; НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти).

Так, на первинному рівні на чолі з гарантом забезпечуються організація та реалізація процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, а на вторинному здійснюється координація, загальне керівництво, контроль внутрішнього ЗЯО, що забезпечує продуктивність реалізації ОНП.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Університеті регулюються документами, розробленими з урахуванням вимог чинного законодавства, які розміщені на сайті ЗВО:

Статут Університету Грінченка <https://tinyurl.com/kubg-regul>

Правила внутрішнього розпорядку <https://tinyurl.com/kubg-rules>

Кодекс корпоративної культури <https://tinyurl.com/kodeks-korp>

Корпоративна угода про участь у розбудові Університету <https://tinyurl.com/KUBG-korp-agree>

Положення про організацію освітнього процесу <https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>

Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук

<https://tinyurl.com/kubg-phd-pro>

Положення про ректорат <https://tinyurl.com/kubg-rector>

Положення про кафедру <https://tinyurl.com/kubg-depar>

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу

<https://tinyurl.com/kubg-mob-rul>

Положення про академічну доброчесність НПП, НП, ПП та здобувачів вищої освіти Університету

<https://tinyurl.com/kubg-integrity>

Договори про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук

<https://tinyurl.com/kubg-agre>

Решта документів, якими регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, своєчасно оприлюднюються на сайті Університету в Реєстрі нормативної бази <https://tinyurl.com/kubg-norm> Залежно від мети та змісту документів вони проходять обговорення та затвердження на вчених радах інститутів/факультетів, Університету, на Конференції трудового колективу тощо.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проєкту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

На етапі розробки проєкт ОНП не оприлюднювався на офіційному веб-сайті ЗВО, оскільки не було такої вимоги. У майбутньому при перегляді ОНП планується розміщення проєкту опису ОНП та навчального плану на сайті Університету з метою отримання зауважень та пропозицій усіх заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

<http://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/doktor-filosofii.html>

На етапі розробки проєкт ОНП не оприлюднювався на офіційному веб-сайті ЗВО, оскільки не було такої вимоги. У майбутньому при перегляді ОНП планується розміщення проєкту опису ОНП та навчального плану на сайті Університету з метою отримання зауважень та пропозицій усіх заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

<http://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/doktor-filosofii.html>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<http://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/doktor-filosofii.html>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Наукові інтереси аспірантів пов'язані з можливістю реалізувати дослідження з обраної теми, вивчати дисципліни, що дають змогу вирішувати науково-дослідницькі завдання в царині історичних наук, сприяють розвитку наукового світогляду та забезпечують можливість представляти наукові результати в Україні і за кордоном.

Обов'язковий «Науковий семінар» та вибіркові освітні компоненти ОНП зорієнтовані на набуття аспірантами фахових компетентностей, вміння якісно вирішувати науково-дослідницькі завдання у галузі гуманітарних наук, та відповідають науковим інтересам і тематиці досліджень здобувачів. ОНП передбачає обов'язкове проходження аспірантами науково-викладацької та дослідницької практик, що є складовою фахової підготовки.

Розвитку системного наукового світогляду сприяють обов'язкові дисципліни: «Філософія і методологія наукової діяльності» (модулі: «Філософія науки»; «Загальнонаукова методологія»; «Наукова етика») та «Стратегії наукових досліджень» (модулі: «Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності»; «Інтернаціоналізація науки»; «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях»).

Відповідний рівень академічного письма для комунікації в міжнародному науковому просторі забезпечується дисципліною «Наукова комунікація англійською мовою» (10 кредитів).

Теми дисертацій затверджуються Вченою радою ЗВО і розміщуються на сайті у розділі «Аспірантам»

<https://tinyurl.com/kubg-themes>

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Належна підготовка аспірантів до дослідницької діяльності в галузі передбачає обізнаність із широким колом питань і освітніх компонентів, які вибудовують теоретичне підґрунтя для їхньої аналітичної роботи та навчають правильно моделювати процес дослідження з теми дисертації. Відповідні компетентності формуються у процесі вивчення обов'язкових дисциплін «Філософія і методологія наукової діяльності» та «Стратегії наукових досліджень» – 10 кредитів ECTS.

Для того, щоб методично грамотно будувати дослідницьку роботу, аспірант не може оминати питання розвитку наукової галузі, наукової спеціальності, з якими пов'язана тематика дисертаційного дослідження (дисципліна «Науковий семінар»). Обов'язкове проходження аспірантами науково-викладацької та дослідницької практик також спрямовано на формування фахових компетентностей, на підготовку здобувачів до дослідницької діяльності в галузі зі спеціальності, що в сукупності складає 16 кредитів.

Окрім цього, аспірант, відповідно до своїх наукових інтересів, обирає освітні компоненти (24 кредити), які готують до дослідницької діяльності зі спеціальності відповідно до його наукових інтересів та теми дисертації.

Отже, переважна частина обсягу ОНП спрямована на підготовку аспірантів до дослідницької діяльності у галузі.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Для підготовки аспірантів до викладацької діяльності ОНП містить ряд освітніх компонентів. Зокрема, змістовий модуль «Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності» дисципліни «Стратегії наукових досліджень» забезпечує формування нормативно-правової компетентності у сфері освітньої взаємодії; «Наукова комунікація англійською мовою» (10 кредитів) уможливорює доступ аспірантів до закордонних науково-методичних напрацювань; змістові модулі «Загальнонаукова методологія» та «Наукова етика» (2 кредити) спрямовані на вироблення науково-фахового світогляду і підвищення науково-педагогічної культури відповідно.

Поглиблення фахових, методичних компетентностей, сформованих під час вивчення зазначених освітніх компонентів, з акцентом на прикладному застосуванні забезпечує «Науково-викладацька практика» (4 кредити).

Критеріями якості підготовки здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності за спеціальністю є сформовані ПРН11, ПРН15.

Зазначені освітні компоненти та кількість кредитів, передбачені на них, засвідчує забезпеченням змістом ОНП належної підготовки аспірантів до викладацької діяльності.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Вступник на обов'язковому вступному іспиті презентує власні дослідницькі пропозиції чи досягнення. Здійснюється аналіз дотичності його наукових інтересів та потенційного керівника. Тема здобувача затверджується згідно з

Положенням про підготовку докторів філософії <https://tinyurl.com/kubg-phd-pro>

Про напрями досліджень керівника можна дізнатися у його е-портфоліо, з інформації на сайті ЗВО, переглянувши публікації у відкритому доступі та ін. Частина аспірантів почали співпрацю з потенційними керівниками ще навчаючись на інших рівнях вищої освіти в Університеті Грінченка.

Теми досліджень аспірантів <https://tinyurl.com/kubg-themes> дотичні науковим інтересам керівників: Ю.Голубничя-Шленчак «Видавнича діяльність української військової еміграції в Польщі» (науковий керівник – І.В.Срібняк «Історія української та зарубіжної журналістики й періодики у ХХ ст.»); Т.Зотова «Українські воеводства в системі парламентаризму Речі Посполитої у 1569-1609 рр.» (науковий керівник В.М.Михайловський «Соціальна історія руських земель Польської держави у пізньосередньовічний і ранньомодерний час») та ін.

Участь керівників у реалізації теми Історико-філософського факультету «Складні питання історичної пам'яті країн Центрально-Східної Європи ХХ-ХХІ ст. у парадигмі діалогічності української культури» сприяє кореляції до них і тем досліджень здобувачів освіти.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

У межах ОНП для реалізації досліджень та апробації їх результатів Університет надає аспірантам можливість: брати участь у щорічних Всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Історичні джерела в українському інформаційному й освітньому просторі: верифікація, інтерпретація та циркуляція», «Київ і кияни у соціокультурному просторі: повсякденне життя міста»; «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації»; публікувати результати досліджень у наукових виданнях Університету: «Київські історичні студії» (фахове видання, включене до категорії Б), «Схід» (категорія Б). Статтям цих видань присвоюються DOI, веб-сайти оновлені відповідно до вимог МОНУ <https://tinyurl.com/kubg-journ>; безкоштовно користуватися міжнародними базами Scopus і Web of Science, журналами вид-ва Wiley, ресурсами Springer Link, бібліотечним фондом Університету, Інституційним репозиторієм, ресурсами центрів формування компетентностей (архівно-, музеє-, джерелознавства, археології); науково-дослідними надбаннями кафедри та НДЛ археології; хмарними сервісами Microsoft; доступом до інтернет-мережі (у т.ч. Wi-Fi) в Університеті; оперативно ознайомлюватись на веб-сайті Університету із новими надходженнями до бібліотеки, доробками викладачів, анонсами семінарів, тренінгів ін.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

В Університеті створено умови для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, зокрема через реалізацію права на академічну мобільність, що регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність <https://tinyurl.com/kubg-mob-rul>

Аспіранти ОНП є учасниками програми ЄС Еразмус+, напрям Жан Моне – слухачами модулів «Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: рух України до ЄС» <https://tinyurl.com/tgescgadta> «Державне – міжнародне – суспільне: європейські цінності» <http://stipendium.kubg.edu.ua/>.

Інформація про проекти та можливості поширюється через веб-сторінку НДЛ ІВО <http://ivo.kubg.edu.ua/> Аспіранти ОНП у рамках модуля «Інтернаціоналізація науки» дізнаються про можливості отримання грантів, особливості написання заявок, закордонні видання, бази Scopus/WoS, міжнародні публікаційні стандарти, створення ORCID, ResearchGate ін.

Інструментами долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти є публікації результатів досліджень іноземною мовою у наукових виданнях, участь у заходах за кордоном.

Г.Рафальська брала участь у першому етапі спільного науково-дослідного проекту із Університетом Сетон Хол, Нью Джерсі, США «Дослідження історії української діаспори США». Я.Гражевська і Т.Зотова взяли участь в роботі III Міжнародного конгресу істориків що досліджують історію Польщі (м. Краків, Польща).

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів є керівниками та/або виконавцями дослідницьких проектів, науково-дослідних тем. На Історико-філософському факультеті реалізується тема «Складні питання історичної пам'яті країн Центрально-Східної Європи ХХ-ХХІ ст. у парадигмі діалогічності української культури» (номер держреєстрації 0116V003294). За результатами виконання науково-дослідної теми публікуються наукові статті тощо. Основними напрямками досліджень НПП, які забезпечують ОНП є: «Історія Другої світової війни» (О.О.Салата), «Історія української політичної еміграції міжвоєнної доби» (І.В.Срібняк); «Національно-культурний аспект діяльності православної церкви в Україні II пол. XIX ст.» (Г.М.Надтока); «Державна ідея в ранньомодерній Україні» (В.О.Щербак); «Соціальна історія руських земель Польської держави у пізньосередньовічний і ранньомодерний час» (В.М.Михайловський); «Гендерна історія, соціокультурна історія» (О.О.Драч).

Інформація про наукові публікації керівників та участь у проектах розміщена в Інституційному репозиторії <http://elibrary.kubg.edu.ua/> та в е-портфоліо <http://eportfolio.kubg.edu.ua/login/>

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Дотримання АД передбачено Кодексом корпоративної культури Університету. Діє Положення про академічну доброчесність <https://tinyurl.com/kubg-integrity>

Створення постійно діючих комісій з академічної доброчесності передбачено на рівнях інститутів/факультетів та

Університету <https://tinyurl.com/komisiia-dobro>

ОНП містить модуль «Наукова етика», заняття щодо АД проводяться під час модулю «Інтернаціоналізація науки». Всі НПП й аспіранти підписують декларацію про академічну доброчесність.

Публікації у періодичних виданнях Університету перевіряються через Unicheck. Дисертації, що захищаються у ЗВО, перевіряються на плагіат <https://tinyurl.com/kubg-check-dis>

Наукові керівники проводять заходи із попередження порушень АД у науково-дослідній роботі аспірантів, зокрема через інформаційну допомогу для усунення у науковій роботі фрагментарного, споглядального матеріалу, зворотній зв'язок з базами дослідження. Обов'язковою є процедура надання аспірантами достовірної інформації про результати досліджень на всіх етапах його здійснення. Важливим є підтвердження достовірності виконання аспірантами завдань у межах ОНП, що реалізується через комунікацію наукового керівника з групою забезпечення ОНП.

Контроль за дотриманням АД при попередній експертизі дисертації здійснюють завідувач кафедр та рецензенти. При виявленні порушення АД вони зобов'язані повідомити про цей факт наук. керівника і проректора з наук. роботи. Така дисертація не рекомендується до захисту, надається негативний висновок.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В Університеті контроль за дотриманням НПП норм академічної доброчесності здійснюють завідувачі кафедр, рецензенти різних рівнів, головні редактори наукових видань та їх заступники, голови і вчені секретарі вчених рад підрозділів. У разі виявлення факту порушення АД НПП при рекомендації рукопису до друку на етапі кафедри, рецензенти зобов'язані повідомити про зазначений факт завідувача кафедри; на етапі інституту/факультету – голову та вченого секретаря вченої ради інституту/факультету; на університетському етапі – голову та вченого секретаря ВР Університету.

НПП підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності.

Положенням про академічну доброчесність в Університеті (п.5.2) <https://tinyurl.com/kubg-integrity> передбачено, що за порушення АД НПП, окрім іншого, можуть бути притягнені до позбавлення можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами та викладати дисципліни навчального плану підготовки докторів філософії.

Розгляд порушень академічної доброчесності здійснюють постійно діючими комісіями з питань академічної доброчесності інституту/факультету, Університету.

Завдяки політиці дотримання академічної доброчесності в Університеті на сьогодні НПП кафедр, які забезпечують підготовку аспірантів на ОНП, не виявлено порушень академічної доброчесності.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОНП відповідає тенденціям розвитку спеціальності, ґрунтується на наукових досягненнях галузі та інноваційних освітніх технологіях, має чітко сформульовані цілі, що відповідають місії та стратегії ЗВО.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їхню підготовку до дослідницької та викладацької діяльності.

Правила прийому до аспірантури є чіткими.

Висока академічна і професійна кваліфікація викладачів ОНП, які взаємодіють зі здобувачами на засадах науковості, інноваційності, практичної значущості, принципах довіри та партнерства.

Тематика досліджень аспірантів входить до наукових інтересів наукових керівників.

Чіткість і зрозумілість політик та практик дотримання академічної доброчесності.

Залучення аспірантів до участі у наукових заходах.

Дотримання правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу у ході реалізації ОНП.

Наявність належної матеріально-технічної бази для забезпечення ОНП.

В Університеті функціонує спеціалізована вчена рада К26.133.02 із правом захисту кандидатських дисертацій зі спеціальностей 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія».

Поруч із зазначеними сильними сторонами ОНП, існує низка проблемних питань, вирішення яких сприятиме удосконаленню ОНП:

Потребує активізації та відпрацювання чіткої процедури залучення аспірантів до процесів моніторингу якості ОНП. Варто активізувати участь здобувачів та викладачів у програмах міжнародної академічної мобільності, міжнародних наукових проєктах, у т.ч. грантових.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

З метою розвитку ОНП відповідно до вимог сучасного наукового простору плануються наступні заходи:

Найближчою перспективою розвитку ОНП є підготовка першої когорти випускників ОНП до успішного захисту дисертаційних робіт за новими вимогами МОНУ та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Відпрацювання процедур системного залучення аспірантів до моніторингу якості ОНП.

Розширення міжнародної співпраці та академічної мобільності здобувачів і керівників.

Безперервне удосконалення програмного забезпечення і технічного оснащення, збагачення інформаційних ресурсів освітнього процесу.

Корегування змісту дисциплін згідно з новими вимогами до захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня

доктора філософії.

Активізація залучення іноземних фахівців до викладання на ОНП.

Популяризація науки та необхідності наукового зростання серед здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти задля їх подальшого розвитку як компетентних науковців (дослідників) на третьому рівні вищої освіти.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Огнев'юк Віктор Олександрович

Дата: 05.05.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Філософія і методологія наукової діяльності (Філософія науки; Загальнонаукова методологія)	навчальна дисципліна	<i>1.Filosofia i metodolohiia naukovoii diialnosti.PDF</i>	pZcCKtN/VQbk4tcA +bIGAhnBWReHuo MmMxDyzCJeQV4=	Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер). Є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури», електронних журналів видавництва Wiley та Springer Link.
Філософія і методологія наукової діяльності (Наукова етика)	навчальна дисципліна	<i>1.Filosofia i metodolohiia naukovoii diialnosti.PDF</i>	pZcCKtN/VQbk4tcA +bIGAhnBWReHuo MmMxDyzCJeQV4=	Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер). Є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури», електронних журналів видавництва Wiley та Springer Link.
Стратегії наукових досліджень (Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності)	навчальна дисципліна	<i>2.Stratehii naukovykh doslidzhen.pdf</i>	MoIU579Nd4GeqjiF 8FSqn7hoPOo5Zs9jE E1mg/FvVs=	Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер). Є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури», електронних журналів видавництва Wiley та Springer Link.
Стратегії наукових досліджень (Інтернаціоналізація науки)	навчальна дисципліна	<i>2.Stratehii naukovykh doslidzhen.pdf</i>	MoIU579Nd4GeqjiF 8FSqn7hoPOo5Zs9jE E1mg/FvVs=	Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер). Є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури», електронних журналів видавництва Wiley та Springer Link.
Стратегії наукових досліджень (ІКТ в сучасних наукових дослідженнях)	навчальна дисципліна	<i>2.Stratehii naukovykh doslidzhen.pdf</i>	MoIU579Nd4GeqjiF 8FSqn7hoPOo5Zs9jE E1mg/FvVs=	Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер). Є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури», електронних журналів видавництва Wiley та Springer Link.

Наукова комунікація англійською мовою	навчальна дисципліна	<i>3.Naukova komunikatsiia anhliiskoiiu movoiu.pdf</i>	X68P6y9lAKQq7vptlhNm6wzSDNWbmBJ9qog93SONsWo=	Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер). Є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури», електронних журналів видавництва Wiley та Springer Link.
Науковий семінар	навчальна дисципліна	<i>4.Naukovyi seminar.pdf</i>	w1A4F1RdPjXyhJQ3l ux7mfD+goAsHgFSc Eic+AqKUB8=	Для роботи з науковою літературою надається доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus Elsevier та Web of Science компанії Clarivate Analytics, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури». Для статистичної обробки результатів наукових досліджень використовуються ліцензійні програмні продукти фірми Microsoft (Microsoft Office) і IBM (IBM SPSS Statistics). Передзахист дисертаційного дослідження проводиться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART -дошка, комп'ютер).
Практика (науково-викладацька)	практика	<i>5.Naukovo-vykladatska praktyka.pdf</i>	JK5s3tMaVt/C2O9UNaT496ocpwL4kYSn ullxQjzFqJA=	Науково-викладацька практика здійснюється на базі Київського університету імені Бориса Грінченка.
Практика (дослідницька)	практика	<i>6.Doslidnytska praktyka.pdf</i>	lXy1gNcYV72Dp56y3 accorqbZvvrAM1nOZ LrP4D5vHA=	Дослідницька практика здійснюється на базі Київського університету імені Бориса Грінченка.
Джерела та історіографія історії України (Методика роботи з нарративними джерелами XI-XVIII ст.; Історіографія історії України X-XVIII)	навчальна дисципліна	<i>7.Dzherela ta istoriohrafia istorii Ukrainy.pdf</i>	vvQc9Lep+/YZ+JLU IkpH6AYV9ikr64Hw PBe8BgJYuss=	Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер). Є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури», електронних журналів видавництва Wiley та Springer Link.
Джерела та історіографія історії України (Методика роботи з нарративними джерелами XIX-XX ст.; Історіографія історії України XIX-XX)	навчальна дисципліна	<i>7.Dzherela ta istoriohrafia istorii Ukrainy.pdf</i>	vvQc9Lep+/YZ+JLU IkpH6AYV9ikr64Hw PBe8BgJYuss=	Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер). Є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури», електронних журналів видавництва Wiley та Springer Link.
Науковий семінар з історії України	навчальна дисципліна	<i>8.Naukovyi seminar z istorii Ukrainy.pdf</i>	m2q/L8Cy0UM3qdD WT92kw4yChlt/+f3G yoG/wuXq/wo=	Для роботи з науковою літературою надається доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus Elsevier та Web of Science компанії Clarivate Analytics,

				«Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури». Для статистичної обробки результатів наукових досліджень використовуються ліцензійні програмні продукти фірми Microsoft (Microsoft Office) і IBM (IBM SPSS Statistics). Передахист дисертаційного дослідження проводиться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART -дошка, комп'ютер).
Джерела та історіографія всесвітньої історії (Практикум з методології історичних досліджень; Джерелознавство всесвітньої історії нового і новітнього часу; Науково-документаційні центри української еміграції в Європі та Північній Америці)	навчальна дисципліна	9.Dzherela ta istoriohrafiiia vsesvitnoi istorii.pdf	9Jj2l1vff6IE7QFMEO4Xu8Nqm7OADHjE/Li34MVZjJo=	Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер). Є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури», електронних журналів видавництва Wiley та Springer Link.
Джерела та історіографія всесвітньої історії (Історіографія всесвітньої історії)	навчальна дисципліна	9.Dzherela ta istoriohrafiiia vsesvitnoi istorii.pdf	9Jj2l1vff6IE7QFMEO4Xu8Nqm7OADHjE/Li34MVZjJo=	Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер). Є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури», електронних журналів видавництва Wiley та Springer Link.
Науковий семінар з всесвітньої історії	навчальна дисципліна	10.Naukovyi seminar z vsesvitnoi istorii.pdf	W9ZRh185hKbx5Z2SxrrdoxZ9jlfJH22wtFBeVc9tITs=	Для роботи з науковою літературою надається доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus Elsevier та Web of Science компанії Clarivate Analytics, «Інформаційного ресурсу» LIBRARIA™, онлайн-бібліотеки видавництва «Центр учбової літератури». Для статистичної обробки результатів наукових досліджень використовуються ліцензійні програмні продукти фірми Microsoft (Microsoft Office) і IBM (IBM SPSS Statistics). Передзахист дисертаційного дослідження проводиться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART -дошка, комп'ютер).

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх	Обґрунтування
--------------	-----	--------	-----------------------	------------------------	------	-----------------------------	---------------

					викладає викладач на ОП	
37135	Горбань. Олександр Володимирович	Професор			о	<p>Філософія і методологія наукової діяльності (Філософія науки; Загальнонаукова методологія)</p> <p>Структурний підрозділ: Історико-філософський факультет, кафедра філософії</p> <p>Кваліфікація: 1. Чернігівський державний педагогічний інститут ім. Т. Г. Шевченка. Історія і право. Вчитель історії та права. 1993р. 2. Доктор філософських наук, 2011 р. 09.00.03 – Соціальна філософія та філософія історії. Тема дисертації: «Громадянське суспільство: ідея та механізм її реалізації (соціально-філософський аналіз». 3. Професор кафедри історії та права, 2012 р.</p> <p>Стаж: 22 роки</p> <p>Обґрунтування: Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має досвід понад 10 років викладання курсу для аспірантів «Філософія» та «Філософія науки». Має науковий інтерес за профілем дисципліни, автор фахових публікацій, у тому числі в журналах, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Здійснює наукові дослідження в галузі соціальної філософії, є виконавцем наукової теми «Складні питання історичної пам'яті країн Центральної та Східної Європи в парадигмі діалогічності культур» (номер держреєстрації 00116U003294). Член спеціалізованої вченої ради Д 26.133.07 Університету Грінченка за спеціальностями 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії» та 09.00.11 «Релігієзнавство». Стажування в Інституті філософії</p>

						ім. Г.С. Сковороди НАН України (тема «Роль релігійних організацій у становленні громадянського суспільства в Україні», 2017).
11523	Хоружа. Людмила Леонідівна	Завідувач кафедри			0	<p>Філософія і методологія наукової діяльності (Наукова етика)</p> <p>Структурний підрозділ: Педагогічний інститут, кафедра теорії та історії педагогіки</p> <p>Кваліфікація: 1. Херсонський державний педагогічний інститут ім. Н. К. Крупської. Фізика. Вчитель фізики. 1978р. 2. Доктор педагогічних наук, 2005 р. 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти. Тема дисертації: «Теоретичні засади формування етичної компетентності майбутніх учителів початкових класів». 3. Професор кафедри педагогіки, 2007 р.</p> <p>Стаж: 30 років</p> <p>Обґрунтування: Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Науковий інтерес складають такі теми: «Наукова етика», «Педагогічна етика», «Академічна доброчесність». Створила авторську наукову школу – підготувала 6 кандидатів і 1 доктора педагогічних наук. Є засновником Грінченківської наукової зимової школи для аспірантів і докторантів у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Має міжнародні сертифікати участі в наукових конференціях та симпозіумах. Координатор міжнародного проекту "Компетентність викладача вищої школи в добу змін" (грант Вишеградського фонду; №21720008). У 2016 році запрошувалась як гостьовий професор для викладання питань педагогічної етики у Сілезькому</p>

університеті в м. Катовиці.
Керівник наукової теми «Зміст і технології забезпечення якості неперервної педагогічної освіти в умовах євроінтеграції» (реєстраційний номер: 0116U003295; термін виконання: 2016 – 2021).
Заступник головного редактора науково-фахового видання «Педагогічна освіта: теорія і практика Психологія. Педагогіка».
Голова спеціалізованої вченої ради Д 26.133.06 Університету Грінченка за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Член спеціалізованої вченої ради К 26.133.01 Університету Грінченка за спеціальностями 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» та 13.00.05 «Соціальна педагогіка».
Має наукові публікації, у т.ч. в наукометричній базі Scopus за профілем дисципліни:
1. Хоружа, Людмила Леонідівна (2016) У пошуках нової педагогіки: критичний аналіз Неперервна професійна освіта: теорія і практика (3-4). с. 7-11. ISSN 1609-8595
2. Хоружа, Людмила Леонідівна (2016) Професійна діяльність учителя кризь призму педагогічної інноватики Педагогічна освіта: теорія і практика. с. 34-39. ISSN 2311-2409
3. Хоружа, Людмила Леонідівна (2016) "Науки про освіту" : чи є в них місце педагогіці? Вища школа (6). с. 30-39. ISSN 1682-2366
4. Хоружа, Людмила Леонідівна (2017) Педагогіка вищої школи: сучасні дидактичні стратегії Неперервна професійна освіта: теорія і практика. ISSN 1609-8595

						<p>5. Хору́жа, Людмила Леоні́дівна (2017) Конструктивний підхід у навчанні: з досвіду діяльності центрів компетентностей у європейських університетах Вища школа (8). с. 57-67. ISSN 1682-2366</p> <p>6. Хору́жа, Людмила Леоні́дівна (2017) Аксіологічні орієнтири професійної підготовки педагога (наукові ідеї доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України О.Я. Савченко) Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка (28). с. 12-15. ISSN 2311-2409</p> <p>7. Хору́жа, Людмила Леоні́дівна (2016) Педагог как субъект нравственного совершенствования духовного воспитания Коллективна (двоосібна). Vilniaus kolegijos Krastotvarkos katedra, Vilnius.</p> <p>8. Хору́жа, Людмила Леоні́дівна (2012) Этические доминанты воспитания личности (по материалам "Хрестоматии по этике" В. А. Сухомлинского) Колективна (три і більше авторів). ЛНУ ім. Т.Шевченка, Київ.</p>
283861	Панова Ірина Юріївна	Доцент			о	<p>Стратегії наукових досліджень (Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності)</p> <p>Структурний підрозділ: Факультет права та міжнародних відносин, кафедра публічного та приватного права</p> <p>Кваліфікація: 1. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Правознавство. Магістр права. 2008р. 2. Кандидат юридичних наук, 2014 р. 12.00.01 – Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень. Тема дисертації: «Державний центр Української Народної Республіки в екзилі: історико-правове дослідження».</p>

						<p>Стаж: 2 роки</p> <p>Обґрунтування: Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Має наукові фахові статті за профілем дисципліни: Панова І.Ю., Бойчук Д.В. Способи визначення розміру відшкодування моральної (немайнової) шкоди, заподіяної фізичній особі. Інтернаука: міжнародний науковий журнал. Серія: Юридичні науки. 2018. №9. С. 91-100. Панова І. Ю. Правовий статус асоціацій органів місцевого самоврядування. Часопис Київського університету права. – 2018. № 4. С. 98-102. Панова І. Ю., Бойчук Д. В. Місце муніципального права серед інших галузей права України. Інтернаука: міжнародний науковий журнал. Серія: Юридичні науки. 2019. №1. С. 38-45.</p>	
357752	Виговська Ольга Сергіївна	Старший викладач, Суміщення	Факультет права та міжнародних відносин	<p>Диплом магістра, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 2010, спеціальність: 030402 Міжнародне право, Диплом магістра, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 2009, спеціальність: 030404 Міжнародна інформація, Диплом кандидата наук ДК 015537, виданий 04.07.2013</p>	6	<p>Стратегії наукових досліджень (Інтернаціоналізація науки)</p>	<p>Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Завідувач науково-дослідної лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти Університету Грінченка. Бере участь у реалізації міжнародного проекту Еразмус+, напрям Жана Моне «Державне-міжнародне-суспільне: європейські цінності та норми, що формують завдання міждисциплінарного навчального модулю (STIPENDIUM)» № 611217-EPP-1-2019-1-UAERPMO-MODULE. Цільова аудиторія цього проекту – аспіранти Університету Грінченка.</p>

						<p>Керівник наукової теми «Інтернаціоналізація університетської освіти у забезпеченні якості підготовки фахівців» (номер держресстрації 0116U002965). Має наукові фахові статті за профілем дисципліни: Виговська О.С. (2018) Стратегія інтернаціоналізації як ключовий пріоритет розвитку університетської освіти в Україні. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Вип.1-2 (54-55). С.38-46. Виговська О.С. (2016) Фінансування академічної мобільності в Україні: проблеми і шляхи вирішення. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія, політологія. Вип. 16. С. 186-191. Пройшла міжнародне стажування в Університеті Кадису (Іспанія).</p>
162662	Морзе. Наталія Вікторівна	Професор			о	<p>Стратегії наукових досліджень (ІКТ в сучасних наукових дослідженнях)</p> <p>Структурний підрозділ: Факультет інформаційних технологій та управління, кафедра комп'ютерних наук і математики</p> <p>Кваліфікація: 1. Київський державний педагогічний інститут ім. О.М. Горького. Математика. Вчитель математики середньої школи та звання вчителя середньої школи. 1977р. 2. Доктор педагогічних наук, 2004 р. 13.00.02 – теорія та методика навчання інформатики. Тема дисертації: «Система методичної підготовки майбутніх вчителів інформатики в педагогічних університетах». 3. Професор інформатики та обчислювальної техніки, 2002 р.</p> <p>Стаж: 41 рік</p> <p>Обґрунтування: Наявність профільної освіти.</p>

Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Має наукові фахові статті та статті в наукометричних базах Scopus/Web of Science за профілем дисципліни:

1. Eugenia Smyrnova-Trybulska, Natalia Morze, Piet Kommers, Wojciech Zuziak, Mariia Gladun. (2017) "Selected aspects and conditions of the use of robots in STEM education for young learners as viewed by teachers and students", Interactive Technology and Smart Education, Vol. 14 Issue: 4, p.296-312, <https://doi.org/10.1108/ITSE-04-2017-0024> ISSN 1741-5659 <http://www.emeraldinsight.com/doi/pdfplus/10.1108/ITSE-04-2017-00241>.
2. Smyrnova-Trybulska, E., Morze, N., Kommers, P.A.M., W.Zuziak, M.Gladun (2017). 'Robotics in primary school in the opinion of prospective and in-service teachers. A comparison study', Int. J. Continuing Engineering Education and Life-Long Learning, Vol. 27, No. 4, p.318-338. DOI: 10.1504/IJCEELL.2017.10003680 W&S
3. Morze Natalia V., Gladun Mariia A., Dziuba Serhii M. Формування ключових і предметних компетентностей учнів робототехнічними засобами stem-освіти Інформаційні технології і засоби навчання. - Том 65, № 3 (2018). С.37-52 W&S
4. Eugenia Smyrnova-Trybulska, Natalia Morze and Iwona Mokwa-Tarnowska (2019) VIRTUAL EDUCATIONAL SPACE FOR YOUNG LEARNERS: ADVANTAGES AND CHALLENGES. COMPARATIVE RESEARCH. In E-Society. Conference Proceedings, 17th International Conference e-Society, 11-13 April 2019,

Utrecht, IADIS, pp. 219-226 Scopus
Пройшла міжнародні стажування за профілем дисципліни. Експерт ETF ЄС з питань цифровізації освіти.
Менеджер міжнародних проектів:
– «Партнерство для навчання та викладання математики в університеті» програми ЄС Еразмус + KA2 Platinum, № 2018-1-N101-KA203-038887 (2018-2021)
– Eurasia “DeDiMaMo” (“Розвиток математичних компетентностей студентів за допомогою цифрового математичного моделювання”) за підтримки Норвежського уряду (2019-2021)
– «Консультування українських університетів зі створення магістерської освітньої програми “Електронне урядування” для розвитку та підвищення обізнаності про електронне урядування через впровадження ІКТ-рішень для підтримки реформ в Україні», який фінансується МЗС Естонії (2019-2021)
– Еразмус K2 586098-ERP-1-2017-1-UA-ERPKA2-SVNE-JP
Європейська Комісія «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання» (MoPED) 1.10.2017-1.10.2020 р.
Головний редактор електронного фахового журналу «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету» – електронне наукове фахове видання з міжнародною редакційною колегією.
Член редакційної колеги наукових журналів:
– міжнародного журналу досліджень електронного навчання «International Journal of Research in E-

						<p>learning» (IJREL). ISSN 2451-2583 (Друк) ISSN 2543-6155 (Інтернет). (http://weinoe.us.edu.pl/nauka/serie-wydawnicze/international-journal-research-e-learning), індексований у ERIH PLUS, IndexCopernicus та 10 інших наукових базах даних; – журналу «Інформаційні технології і засоби навчання» ISSN: 2076-8184 W&S Створила авторську наукову школу – підготувала 20 кандидатів та докторів педагогічних наук. Керівник наукової теми «Розвиток відкритого освітнього інформаційного середовища університету для забезпечення якості освіти» (реєстраційний номер: 0116U003995). Член спеціалізованих вчених рад: Д 26.133.06 в Університеті Грінченка за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»; Д 26.053.03 в НПУ імені М. П. Драгоманова за спеціальностями 13.00.02 «Теорія та методика навчання (математика)» та 13.00.02 «Теорія та методика навчання (інформатика)».</p>
25839	Якуба. Валентина Володимирівна	Завідувач кафедри (доцент)			0	<p>Наукова комунікація англійською мовою</p> <p>Структурний підрозділ: Інститут філології, кафедра англійської філології та перекладу</p> <p>Кваліфікація: 1. Ніжинський державний педагогічний інститут ім. М. В. Гоголя. Англійська, німецька мови. Вчитель англійської, німецької мов. 1997р. 2. Кандидат філологічних наук, 2007 р. 10.02.04 – Германські мови. Тема дисертації: «Мовні засоби вираження ситуації. Зміна матримоніального стану в англійській художній прозі XX століття (лінгвокогнітивний та комунікативно-прагматичний</p>

						<p>аспекти)». 3. Доцент кафедри англійської філології, 2011 р.</p> <p>Стаж: 19 років</p> <p>Кваліфікація: Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня та вченого звання. За фахом і публікаціями займається питаннями комунікації, наукового дискурсу, навчанням англійської для академічних запитів. Має досвід навчання англійської мови для дорослих різних рівнів, розробки й підготовки до тестів, роботи з письмовими та усними науковими текстами різних галузей. Фахівець з навчання науковому письму за пакетом матеріалів Манчестерського університету. Пройшла низку закордонних стажувань в кількох університетах США.</p>
45105	Саган. Галина Василівна	Професор			о	<p>Науковий семінар</p> <p>Структурний підрозділ: Історико-філософський факультет, кафедра всесвітньої історії</p> <p>Кваліфікація: 1. Київський державний педагогічний інститут ім. М. П. Драгоманова. Історія та методика виховної роботи. Вчитель історії і методист виховної роботи. 1993р. 2. Доктор історичних наук, 2015 р. 07.00.02 – Всесвітня історія. Тема дисертації «Суспільно-культурні зв'язки Югославії та України (1918-1991 рр.)». 3. Доцент кафедри міжнародних відносин і країнознавства, 2005 р.</p> <p>Стаж: 14 років</p> <p>Обґрунтування: Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня. Має науковий інтерес</p>

						<p>за профілем дисципліни. Мас монографії та наукові праці з історії у фахових наукових виданнях та виданнях, проіндексованих у наукометричній базі Scopus та WOS: 1. Саган Г. Создание и первые годы деятельности Союза русинов и украинцев Югославии. Русин. Международный исторический журнал. Кишенев, 2018. Том. 54. Вып. 4. № С.277-291. 2. Саган Г. Українська діаспора в Китаї: історія та сучасні тенденції становлення. Київські історичні студії: зб. наук. праць. 2018. №1(6). С. 43-52. 3. Саган Г., Семеха Г. Утвердження гендерних принципів в освіті Японії на початку ХХ століття. Київські історичні студії: зб. наук. праць. 2018. №2(7). С. 15-19. Закордонне стажування у Sinan Pasha Cultural Center (Стамбул, Туреччина, тема «The culture and politics of modern Muslim education», 2020). Виконавець наукової теми «Складні питання історичної пам'яті країн Центральної та Східної Європи в парадигмі діалогічності культур» (номер держреєстрації 00116U003294). Член спеціалізованої вченої ради К 26.133.02 Університету Грінченка за спеціальностями 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія». Член редакційної колегії наукового журналу «Київські історичні студії» Університету Грінченка, що входить до категорії Б Переліку фахових видань, затверджених МОН України, зі спеціальності 032 «Історія та археологія».</p>	
127592	Михайловський. Віталій Миколайович	Професор			о	<p>Джерела та історіографія історії України (Методика роботи з наративними</p>	<p>Структурний підрозділ: Історико-філософський факультет, кафедра історії України</p>

джерелами XI-
XVIII ст.;
Історіографія
історії України
X-XVIII)

Кваліфікація:
1. Кам`янець-
Подільський
державний
педагогічний інститут.
Історія та основи
правознавства.
Вчитель історії та
основ правознавства.
1997р.
2. Доктор історичних
наук, 2014 р.
07.00.01 – Історія
України.
Тема дисертації:
«Подільська шляхта у
другій половині XIV –
70-х роках XVI ст.».
3. Доцент кафедри
історії України, 2013
р.

Стаж: 11 років

Обґрунтування:
Наявність профільної
освіти.
Відповідність
наукового ступеня та
вченого звання.
Має науковий інтерес
за профілем
дисципліни.
Має монографії та
наукові праці з історії
у фахових наукових
виданнях та виданнях,
проіндексованих у
наукометричній базі
Scopus та WOS:
1. Михайловський В.М.
Сенатори Руського,
Подільського та
Белзького воєводств
на люблінському
сеймі 1569 р.
Український
історичний журнал.
№ 2. 2019. С. 46–66.
2. Михайловський
В.М. Жереб як спосіб
визначення меж
володінь: декілька
міркувань про довіру
до середньовічних
документів, відомих за
пізнішими копіями.
Inter Regnum et
Ducatum. Studia
ofiarowane Profesorowi
Janowi Tęgowskiemu w
siedemdziesiątą
rocznicę urodzin / Red.
P. Guzowski, M. Liedke,
K. Boroda. Białystok:
Instytut Badań nad
Dziedzictwem
Kulturowym Europy,
2018. S. 397–413.
3. Михайловський
В.М. Володіння “тръох
татарських царів” та
уявлення про
“потрійне Поділля” в
битві під
Грюнвальдом.
Український
історичний журнал.
2018. № 1. С. 4–17.
Підвищення

						кваліфікації в Інституті історії Польської академії наук імені Тадеуша Майнтойфля (Варшава, Польща), сертифікат №10/19 18 листопада – 1 грудня 2019. Член спеціалізованої вченої ради К 26.133.02 Університету Грінченка за спеціальностями 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія».
82570	Щербак Віталій Олексійович	Професор			0	<p>Джерела та історіографія історії України (Методика роботи з наративними джерелами XIX-XX ст.; Історіографія історії України XIX-XX)</p> <p>Структурний підрозділ: Історико-філософський факультет, кафедра історії України</p> <p>Кваліфікація: 1. Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка. Історія. Історик. Викладач історії та суспільствознавства. 1976 р. 2. Доктор історичних наук, 1999 р. 07.00.01 – Історія України. Тема дисертації: «Формування козацького стану в Україні (друга половина XV-середина XVII ст.)». 3. Професор кафедри історії, 2002 р.</p> <p>Стаж: 24 роки</p> <p>Обґрунтування: Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Має монографії та наукові праці з історії у фахових наукових виданнях та виданнях, проіндексованих у наукометричній базі Scopus та WoS: 1.Щербак В. О.(2019) Православ'я як прапор боротьби за козацьку автономію в складі Речі Посполитої. Схід. Вип.6 (164). с.39-43. 2.Щербак В. О.(2019) Молдавські походи українських козаків в 70-х рр. XVI ст. Rusin: International Historical Journal (55). с.45-57 Підвищення кваліфікації – Ягеллонський університет (Краків,</p>

						<p>Польща), Історичний факультет, з 21 по 28 листопада 2015, сертифікат від 25.11.2015 р.</p> <p>Голова спеціалізованої вченої ради К26.133.02 Університету Грінченка за спеціальностями 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія».</p> <p>Заступник головного редактора наукового журналу «Київські історичні студії» Університету Грінченка, що входить до категорії Б Переліку фахових видань, затверджених МОН України, зі спеціальності 032 «Історія та археологія».</p>
127592	Михайловський. Віталій Миколайович	Професор			о	<p>Науковий семінар з історії України</p> <p>Структурний підрозділ: Історико-філософський факультет, кафедра історії України</p> <p>Кваліфікація:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кам'янець-Подільський державний педагогічний інститут. Історія та основи правознавства. Вчитель історії та основ правознавства. 1997р. 2. Доктор історичних наук, 2014 р. 07.00.01 – Історія України. Тема дисертації: «Подільська шляхта у другій половині XIV – 70-х роках XVI ст.». 3. Доцент кафедри історії України, 2013 р. <p>Стаж: 11 років</p> <p>Обґрунтування: Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Має монографії та наукові праці з історії у фахових наукових виданнях та виданнях, проіндексованих у наукометричній базі Scopus та WOS: 1. Михайловський В.М. Сенатори Руського, Подільського та Белзького воєводства на люблінському сеймі 1569 р.</p>

						<p>Український історичний журнал. № 2. 2019. С. 46–66.</p> <p>2. Михайловський В.М. Жереб як спосіб визначення меж володінь: декілька міркувань про довіру до середньовічних документів, відомих за пізнішими копіями. Inter Regnum et Ducatum. Studia ofiarowane Profesorowi Janowi Tęgowskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin / Red. P. Guzowski, M. Liedke, K. Boroda. Białystok: Instytut Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy, 2018. S. 397–413.</p> <p>3. Михайловський В.М. Володіння “тръох татарських царів” та уявлення про “потрійне Поділля” в битві під Грюнвальдом. Український історичний журнал. 2018. № 1. С. 4–17.</p> <p>Підвищення кваліфікації в Інституті історії Польської академії наук імені Тадеуша Майнтойфля (Варшава, Польща), сертифікат №10/19 18 листопада – 1 грудня 2019.</p> <p>Член спеціалізованої вченої ради К 26.133.02 Університету Грінченка за спеціальностями 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія».</p>
41382	Срібняк. Ігор Володимирович	Завідувач кафедри			0	<p>Джерела та історіографія всесвітньої історії (Практикум з методології історичних досліджень; Джерелознавство всесвітньої історії нового і новітнього часу; Науково-документаційні центри української еміграції в Європі та Північній Америці)</p> <p>Структурний підрозділ: Історико-філософський факультет, кафедра всесвітньої історії</p> <p>Кваліфікація: Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка. Історія. Історик, викладач історії та соціально-політичних дисциплін. 1990р. Доктор історичних наук, 2001 р. 07.00.02 – Всесвітня історія. Тема дисертації: «Полонені та інтерновані вояки-українці в Європі (1914-1924 рр.)».</p> <p>Професор кафедри історії України та зарубіжних країн, 2002 р.</p> <p>Стаж: 22 роки</p>

Обґрунтування:
Наявність профільної освіти.
Відповідність наукового ступеня.
Має науковий інтерес за профілем дисципліни.
Має монографії та наукові праці з історії у фахових наукових виданнях та виданнях, проіндексованих у наукометричній базі Scopus та WOS:
1.Срібняк Українці в Бессарабії та Румунії, 1921-1923 рр. (таборове та позатаборове повсякдення інтернованого вояцтва армії УНР). Rusin: International Historical Journal. Chisinau (Moldova), 2017. Vol.49. Issue 3. S.122-136.
2.Срібняк І. Національно-освідомлююча діяльність СВУ в таборі полонених та інтернованих Ізмід (Османська імперія) на початку Першої світової війни: невідомий документ з фондів ЦДАГО України. Архіви України. К., 2019. Вип.2(319). С.242-251.
3.Срібняк І., Хлебїна А. Повсякдення інтернованих вояків-українців у таборі Ліберець, ЧСР: спроба візуалізації (за матеріалами ЦДАВО України і Слов'янської бібліотеки у Празі). Європейські історичні студії: науковий журнал. К., 2019. № 13. С.203-232.
Підвищення кваліфікації:
– Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), червень-липень 2018, сертифікат №61701;
– Варшавський університет (Uniwersytet Warszawski), серпень-вересень 2018, сертифікат № JM/mch.
Член спеціалізованої вченої ради К 26.133.02 Університету Грінченка за спеціальностями 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія».
Член редакційної

						колегії наукового журналу «Київські історичні студії» Університету Грінченка, що входить до категорії Б Переліку фахових видань, затверджених МОН України, зі спеціальності 032 «Історія та археологія».
164230	Драч. Оксана Олександрів на	Професор			0	<p>Джерела та історіографія всесвітньої історії (Історіографія всесвітньої історії)</p> <p>Структурний підрозділ: Історико-філософський факультет, кафедра всесвітньої історії</p> <p>Кваліфікація: Харківський державний університет. Історія. Історик, Викладач історії і суспільно-політичних дисциплін. 1993р. Доктор історичних наук, 2012р. 07.00.02 – Всесвітня історія. Тема дисертації: «Вища жіноча освіта в Російській імперії в другій половині XIX – початку XX ст.».</p> <p>Професор кафедри історії та етнології України, 2013 р.</p> <p>Стаж: 22 роки</p> <p>Обґрунтування: Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Має монографії та наукові праці з історії у фахових наукових виданнях та виданнях, проіндексованих у наукометричній базі Scopus та WOS: 1. Драч О. Розвиток вищої жіночої освіти у Фінляндії в модерну добу: унікальний варіант європеїзму в Російській імперії. Етнічна історія народів Європи. 2018. Вип. 55. С. 63-66. 2. Драч О. Освіченість і шкільництво у Візантії: суспільні очікування і дидактичні завдання. Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. Черкаси, 2018. Вип. № 3-4. С.26-34. 3. Драч О. Концепт «нової жінки» в інтерпретації О. Коллонтай. Наукові</p>

						<p>записки Тернопільського нац. педагогічного ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія Історія. Тернопіль, 2016. Вип. 1. Ч. 3. С. 22-26. .</p> <p>4. Драч О. «Трудове життя дало Вам учену славу»: Олександра Яківна Єфименко – науковиця модерної доби. Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. Черкаси, 2017. Вип. № 3. С. 54-62.</p> <p>5. Драч О.О. Жіноча освіченість і виховання середньовічної Європи: міркування. Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. Черкаси, 2016. Вип. № 3-4. С. 46-51.</p> <p>Наявність навчального посібника – Драч О.О. Зарубіжна історіографія всесвітньої історії. Навчальний посібник. Черкаси: видавець Чабаненко Ю. А, 2015. 164 с.</p> <p>Підвищення кваліфікації – Інститут історії України НАН України, відділ всесвітньої історії та міжнародних зв'язків з 01.03 по 1.04.2016, довідка від 25.05.2016 №43. Член спеціалізованої вченої ради К 26.133.02 Університету Грінченка за спеціальностями 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія».</p>
174483	Надтока. Геннадій Михайлович	Професор			о	<p>Науковий семинар з всесвітньої історії</p> <p>Структурний підрозділ: Історико- філософський факультет, кафедра всесвітньої історії</p> <p>Кваліфікація: 1. Донецький державний університет. Історія. Історик. Викладач історії та суспільствознавства, 1983р. 2. Доктор історичних наук, 2000 р. 09.00.11 – Релігієзнавство Тема дисертації: «Православна церква в Україні 1900-1917 рр.: релігійний та соціальний аспект». 3. Професор кафедри країнознавства, 2005</p>

						<p>р.</p> <p>Стаж: 29 років</p> <p>Обґрунтування: Наявність профільної освіти.</p> <p>Має науковий інтерес за профілем дисципліни.</p> <p>Має монографії та наукові праці з історії у фахових наукових виданнях та виданнях, проіндексованих у наукометричній базі Scopus та Web of Science:</p> <p>1.Надтока Г.М. Срібняк І.В. (2018) З-тя Залізна стрілецька дивізія Армії УНР у 1921 р.: просвітня та культурно-мистецька складова таборового повсякдення вояцтва. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Вип.3. с. 108-115. ISSN 2226-3209; 2409-0506</p> <p>2.Надтока Г.М., Горпинченко І.В. Політичні та етнокультурні передумови автономістських рухів у Православній церкві Бессарабії (XIX – поч. XX ст.). Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. К., 2019. №2. С. 92-97.</p> <p>3. Надтока, Г.М. (2017) Участь Російської православної церкви в діяльності чорносотенних організацій на українських землях на початку XX століття Київські історичні студії. с. 26-34 Підвищення кваліфікації – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, історичний факультет, кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн у період з 10 квітня по 10 травня 2017, сертифікат 056/286 від 22.05.2017.</p> <p>Член спеціалізованої вченої ради К 26.133.02 Університету Грінченка за спеціальностями 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія».</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>Філософія і методологія наукової діяльності (Філософія науки; Загальнонаукова методологія)</i>		
<p>ПРН 1 Здатність до критичного мислення, розуміється в широкому колі світоглядних питань, специфіці наукової діяльності вченого-дослідника; застосовує принципи історичної науки; здатен до формування дослідницького поля, заснованого на сучасній науковій парадигмі у власній науковій діяльності. Усвідомлює загальнолюдські цінності та цінності університетської спільноти.</p> <p>ПРН 2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляє та впроваджує дослідницькі проекти, здійснює наукове дослідження та інтерпретує його результати, ефективного висвітлює, поширює знання щодо наукових досліджень, дотримується норм наукової етики під час дослідницької діяльності.</p> <p>ПРН 6 Навички комунікації англійською мовою для забезпечення ефективної професійної взаємодії, підготовки аплікаційних форм іноземною мовою; застосовує іноземну мову в самоосвітній діяльності.</p> <p>ПРН 8 Навички аналізу процесів в історичній ретроспективі; застосовує компаративний аналіз щодо вивчення актуальних проблем історичної науки зарубіжному та вітчизняному контекстах; виявляє громадянську ідентичність при узагальненні та інтеграції інноваційного досвіду у власних дослідженнях.</p> <p>ПРН 10 Здатність вибудувати алгоритм наукового дослідження у сфері історії, використовувати методологічні принципи філософського дослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначати порядок проведення дослідження і його етапи.</p> <p>ПРН 13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</p> <p>ПРН 14 Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням стандартів текстового аналізу до електронних, традиційних архівних, розповідних та усних джерел.</p> <p>ПРН 15 Здатність використовувати інструменти інших гуманітарних, природничих наук за необхідності вирішення завдання дослідження.</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, іспит</p>
<i>Філософія і методологія наукової діяльності (Наукова етика)</i>		
<p>ПРН 1 Здатність до критичного мислення, розуміється в широкому колі світоглядних питань, специфіці наукової діяльності вченого-</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи</p>

<p>дослідника; застосовує принципи історичної науки; здатен до формування дослідницького поля, заснованого на сучасній науковій парадигмі у власній науковій діяльності. Усвідомлює загальнолюдські цінності та цінності університетської спільноти.</p> <p>ПРН 2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляє та впроваджує дослідницькі проекти, здійснює наукове дослідження та інтерпретує його результати, ефективного висвітлює, поширює знання щодо наукових досліджень, дотримується норм наукової етики під час дослідницької діяльності.</p> <p>ПРН 6 Навички комунікації англійською мовою для забезпечення ефективної професійної взаємодії, підготовки апікаційних форм іноземною мовою; застосовує іноземну мову в самоосвітній діяльності.</p> <p>ПРН 8 Навички аналізу процесів в історичній ретроспективі; застосовує компаративний аналіз щодо вивчення актуальних проблем історичної науки зарубіжному та вітчизняному контекстах; виявляє громадянську ідентичність при узагальненні та інтеграції інноваційного досвіду у власних дослідженнях.</p> <p>ПРН 10 Здатність вибудувати алгоритм наукового дослідження у сфері історії, використовувати методологічні принципи філософського дослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначати порядок проведення дослідження і його етапи.</p> <p>ПРН 13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</p> <p>ПРН 14 Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням стандартів текстового аналізу до електронних, традиційних архівних, розповідних та усних джерел.</p> <p>ПРН 15 Здатність використовувати інструменти інших гуманітарних, природничих наук за необхідності вирішення завдання дослідження.</p>		<p>практичного контролю, презентації, контрольні роботи, іспит</p>
---	--	--

Стратегії наукових досліджень (Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності)

<p>ПРН 2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляє та впроваджує дослідницькі проекти, здійснює наукове дослідження та інтерпретує його результати, ефективного висвітлює, поширює знання щодо наукових досліджень, дотримується норм наукової етики під час дослідницької діяльності.</p> <p>ПРН 3 Вміння постановки мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності; генерує нові ідеї, створює та інтерпретує нові знання відповідно до теми наукового дослідження; розуміє та використовує положення</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, залікове оцінювання</p>
---	--	---

<p>нормативно-правової бази наукових досліджень та наукової діяльності.</p> <p>ПРН 6 Навички комунікації англійською мовою для забезпечення ефективної професійної взаємодії, підготовки аплікаційних форм іноземною мовою; застосовує іноземну мову в самоосвітній діяльності.</p> <p>ПРН 7 Аналітичні навички в галузі історичного пізнання, генерує нові ідеї на засадах лідерства-служіння; здійснює проектування наукової роботи, визначає проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, складає робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері історії; впроваджує нові технології у власну дослідницьку діяльність; ефективно використовує професійні дослідницькі навички.</p> <p>ПРН 11 Здатність до планування, організації власної наукової діяльності, розуміння гносеологічних основ діяльності, адекватного застосування наукових методів для виконання завдань власного дослідження; на основі використання існуючих, модифікує та створює методи, технології для виконання завдань дослідження, перевіряє їх ефективність; впроваджує інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження.</p> <p>ПРН 13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</p> <p>ПРН 14 Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням стандартів текстового аналізу до електронних, традиційних архівних, розповідних та усних джерел.</p>		
--	--	--

Стратегії наукових досліджень (Інтернаціоналізація науки)

<p>ПРН 2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляє та впроваджує дослідницькі проекти, здійснює наукове дослідження та інтерпретує його результати, ефективного висвітлює, поширює знання щодо наукових досліджень, дотримується норм наукової етики під час дослідницької діяльності.</p> <p>ПРН 3 Вміння постановки мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності; генерує нові ідеї, створює та інтерпретує нові знання відповідно до теми наукового дослідження; розуміє та використовує положення нормативно-правової бази наукових досліджень та наукової діяльності.</p> <p>ПРН 6 Навички комунікації англійською мовою для забезпечення ефективної професійної взаємодії, підготовки аплікаційних форм іноземною мовою; застосовує іноземну мову в самоосвітній діяльності.</p> <p>ПРН 7 Аналітичні навички в галузі історичного пізнання, генерує нові ідеї на засадах лідерства-служіння; здійснює проектування наукової</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, залікове оцінювання</p>
---	---	---

<p>роботи, визначає проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, складає робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері історії; впроваджує нові технології у власну дослідницьку діяльність; ефективно використовує професійні дослідницькі навички.</p> <p>ПРН 11 Здатність до планування, організації власної наукової діяльності, розуміння гносеологічних основ діяльності, адекватного застосування наукових методів для виконання завдань власного дослідження; на основі використання існуючих, модифікує та створює методи, технології для виконання завдань дослідження, перевіряє їх ефективність; впроваджує інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження.</p> <p>ПРН 13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</p> <p>ПРН 14 Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням стандартів текстового аналізу до електронних, традиційних архівних, розповідних та усних джерел.</p>		
--	--	--

Стратегії наукових досліджень (ІКТ в сучасних наукових дослідженнях)

<p>ПРН 2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляє та впроваджує дослідницькі проекти, здійснює наукове дослідження та інтерпретує його результати, ефективного висвітлює, поширює знання щодо наукових досліджень, дотримується норм наукової етики під час дослідницької діяльності.</p> <p>ПРН 3 Вміння постановки мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності; генерує нові ідеї, створює та інтерпретує нові знання відповідно до теми наукового дослідження; розуміє та використовує положення нормативно-правової бази наукових досліджень та наукової діяльності.</p> <p>ПРН 6 Навички комунікації англійською мовою для забезпечення ефективної професійної взаємодії, підготовки апікаційних форм іноземною мовою; застосовує іноземну мову в самоосвітній діяльності.</p> <p>ПРН 7 Аналітичні навички в галузі історичного пізнання, генерує нові ідеї на засадах лідерства-служіння; здійснює проектування наукової роботи, визначає проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, складає робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері історії; впроваджує нові технології у власну дослідницьку діяльність; ефективно використовує професійні дослідницькі навички.</p> <p>ПРН 11 Здатність до планування, організації власної наукової діяльності, розуміння гносеологічних</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, залікове оцінювання</p>
---	--	---

<p>основ діяльності, адекватного застосування наукових методів для виконання завдань власного дослідження; на основі використання існуючих, модифікує та створює методи, технології для виконання завдань дослідження, перевіряє їх ефективність; впроваджує інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження.</p> <p>ПРН 13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</p> <p>ПРН 14 Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням стандартів текстового аналізу до електронних, традиційних архівних, розповідних та усних джерел.</p>		
---	--	--

Наукова комунікація англійською мовою

<p>ПРН 4 Здатність визначати загальні основи інтернаціоналізації, що відображають ідею відкритості науки та освіти в сучасному світі; здійснює підготовку і публікації наукових статей у виданнях, що включені до наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science та ін.) та у міжнародні рецензовані видання; оформлює індивідуальні і колективні грантові заявки, а також проектні заявки для участі у програмах академічної мобільності.</p> <p>ПРН 5 Досконале вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та програмні продукти у наукових дослідженнях; створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання науково-дослідницьких завдань.</p> <p>ПРН 8 Навички аналізу процесів в історичній ретроспективі; застосовує компаративний аналіз щодо вивчення актуальних проблем історичної науки зарубіжному та вітчизняному контекстах; виявляє громадянську ідентичність при узагальненні та інтеграції інноваційного досвіду у власних дослідженнях.</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, контрольні роботи, іспит</p>
--	--	--

Науковий семінар

<p>ПРН 1 Здатність до критичного мислення, розуміється в широкому колі світоглядних питань, специфіці наукової діяльності вченого-дослідника; застосовує принципи історичної науки; здатен до формування дослідницького поля, заснованого на сучасній науковій</p> <p>ПРН 9 Здатність до моніторингу та критичного аналізу джерел інформації відносно досліджуваної проблеми; пошуку джерел наукової та фактичної інформації; користування бібліотечними фондами (традиційними і електронними), наукометричними базами; встановлення інформаційної цінності джерела шляхом порівняльного</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, залікове оцінювання</p>
--	--	---

<p>аналізу з іншими джерелами; професійне володіння основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації. ПРН 13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</p>		
<p><i>Практика (науково-викладацька)</i></p>		
<p>ПРН 1 Здатність до критичного мислення, розуміється в широкому колі світоглядних питань, специфіці наукової діяльності вченого-ослідника; застосовує принципи історичної науки; здатен до формування дослідницького поля, заснованого на сучасній науковій ПРН 2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляє та впроваджує дослідницькі проекти, здійснює наукове дослідження та інтерпретує його результати, ефективного висвітлює, поширює знання щодо наукових досліджень, дотримується норм наукової етики під час дослідницької діяльності. ПРН 4 Здатність визначати загальні основи інтернаціоналізації, що відображають ідею відкритості науки та освіти в сучасному світі; здійснює підготовку і публікації наукових статей у виданнях, що включені до наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science та ін.) та у міжнародні рецензовані видання; оформлює індивідуальні і колективні грантові заявки, а також проектні заявки для участі у програмах академічної мобільності. ПРН 5 Досконале вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та програмні продукти у наукових дослідженнях; створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання науково-дослідницьких завдань. ПРН 6 Навички комунікації англійською мовою для забезпечення ефективної професійної взаємодії, підготовки апікаційних форм іноземною мовою; застосовує іноземну мову в самоосвітній діяльності. ПРН 7 Аналітичні навички в галузі історичного пізнання, генерує нові ідеї на засадах лідерства-служіння; здійснює проектування наукової роботи, визначає проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, складає робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері історії; впроваджує нові технології у власну дослідницьку діяльність; ефективно використовує професійні дослідницькі навички. ПРН 8 Навички аналізу процесів в історичній ретроспективі; застосовує компаративний аналіз щодо вивчення актуальних проблем історичної науки</p>	<p>словесні, наочні, практичні, логічні (аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання, системний аналіз, спостереження і експеримент), інтерактивні методи.</p>	<p>усне опитування, індивідуальне опитування, звіт з практики, презентація, виступ на конференції, методи практичного контролю, залік</p>

<p>зарубіжному та вітчизняному контекстах; виявляє громадянську ідентичність при узагальненні та інтеграції інноваційного досвіду у власних дослідженнях.</p> <p>ПРН 9 Здатність до моніторингу та критичного аналізу джерел інформації відносно досліджуваної проблеми; пошуку джерел наукової та фактичної інформації; користування бібліотечними фондами (традиційними і електронними), наукометричними базами; встановлення інформаційної цінності джерела шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами; професійне володіння основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації.</p> <p>ПРН 13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</p> <p>ПРН 15 Здатність використовувати інструменти інших гуманітарних, природничих наук за необхідності вирішення завдання дослідження.</p>		
<i>Практика (дослідницька)</i>		
<p>ПРН 9 Здатність до моніторингу та критичного аналізу джерел інформації відносно досліджуваної проблеми; пошуку джерел наукової та фактичної інформації; користування бібліотечними фондами (традиційними і електронними), наукометричними базами; встановлення інформаційної цінності джерела шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами; професійне володіння основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації.</p> <p>ПРН 12. Здатність до застосування соціологічних методів і методів статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.</p>	<p>словесні, наочні, практичні, логічні (аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання, системний аналіз, спостереження і експеримент), інтерактивні методи.</p>	<p>усне опитування, індивідуальне опитування, звіт з практики, презентація, виступ на конференції, методи практичного контролю, залік</p>
<i>Джерела та історіографія історії України (Методика роботи з нарративними джерелами XI-XVIII ст.; Історіографія історії України X-XVIII)</i>		
<p>ПРН 2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляє та впроваджує дослідницькі проекти, здійснює наукове дослідження та інтерпретує його результати, ефективного висвітлює, поширює знання щодо наукових досліджень, дотримується норм наукової етики під час дослідницької діяльності.</p> <p>ПРН 3 Вміння постановки мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності; генерує нові ідеї, створює та інтерпретує нові знання відповідно до теми наукового дослідження; розуміє та використовує положення нормативно-правової бази наукових досліджень та наукової діяльності.</p> <p>ПРН 4 Здатність визначати загальні основи інтернаціоналізації, що</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, іспит</p>

<p>відображають ідею відкритості науки та освіти в сучасному світі; здійснює підготовку і публікації наукових статей у виданнях, що включені до наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science та ін.) та у міжнародні рецензовані видання; оформлює індивідуальні і колективні грантові заявки, а також проектні заявки для участі у програмах академічної мобільності.</p> <p>ПРН 5 Досконале вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та програмні продукти у наукових дослідженнях; створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання науково-дослідницьких завдань.</p> <p>ПРН 7 Аналітичні навички в галузі історичного пізнання, генерує нові ідеї на засадах лідерства-служіння; здійснює проектування наукової</p> <p>ПРН 8 Навички аналізу процесів в історичній ретроспективі; застосовує компаративний аналіз щодо вивчення актуальних проблем історичної науки зарубіжному та вітчизняному контекстах; виявляє громадянську ідентичність при узагальненні та інтеграції інноваційного досвіду у власних дослідженнях.</p> <p>ПРН 9 Здатність до моніторингу та критичного аналізу джерел інформації відносно досліджуваної проблеми; пошуку джерел наукової та фактичної інформації; користування бібліотечними фондами (традиційними і електронними), наукометричними базами; встановлення інформаційної цінності джерела шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами; професійне володіння основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації.</p>		
<p><i>Джерела та історіографія історії України (Методика роботи з нарративними джерелами XIX-XX ст.; Історіографія історії України XIX-XX)</i></p>		
<p>ПРН 2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляє та впроваджує дослідницькі проекти, здійснює наукове дослідження та інтерпретує його результати, ефективного висвітлює, поширює знання щодо наукових досліджень, дотримується норм наукової етики під час дослідницької діяльності.</p> <p>ПРН 3 Вміння постановки мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності; генерує нові ідеї, створює та інтерпретує нові знання відповідно до теми наукового дослідження; розуміє та використовує положення нормативно-правової бази наукових досліджень та наукової діяльності.</p> <p>ПРН 4 Здатність визначати загальні основи інтернаціоналізації, що відображають ідею відкритості науки та освіти в сучасному світі; здійснює підготовку і публікації наукових статей у виданнях, що включені до наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science та ін.) та у міжнародні рецензовані видання;</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, іспит</p>

<p>оформлює індивідуальні і колективні грантові заявки, а також проектні заявки для участі у програмах академічної мобільності.</p> <p>ПРН 5 Досконале вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та програмні продукти у наукових дослідженнях; створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання науково-дослідницьких завдань.</p> <p>ПРН 7 Аналітичні навички в галузі історичного пізнання, генерує нові ідеї на засадах лідерства-служіння; здійснює проектування наукової</p> <p>ПРН 8 Навички аналізу процесів в історичній ретроспективі; застосовує компаративний аналіз щодо вивчення актуальних проблем історичної науки зарубіжному та вітчизняному контекстах; виявляє громадянську ідентичність при узагальненні та інтеграції інноваційного досвіду у власних дослідженнях.</p> <p>ПРН 9 Здатність до моніторингу та критичного аналізу джерел інформації відносно досліджуваної проблеми; пошуку джерел наукової та фактичної інформації; користування бібліотечними фондами (традиційними і електронними), наукометричними базами; встановлення інформаційної цінності джерела шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами; професійне володіння основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації.</p>		
<p><i>Науковий семінар з історії України</i></p>		
<p>ПРН 1 Здатність до критичного мислення, розуміється в широкому колі світоглядних питань, специфіці наукової діяльності вченого-дослідника; застосовує принципи історичної науки; здатен до формування дослідницького поля, заснованого на сучасній науковій парадигмі у власній науковій діяльності. Усвідомлює загальнолюдські цінності та цінності університетської спільноти.</p> <p>ПРН 2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляє та впроваджує дослідницькі проекти, здійснює наукове дослідження та інтерпретує його результати, ефективного висвітлює, поширює знання щодо наукових досліджень, дотримується норм наукової етики під час дослідницької діяльності.</p> <p>ПРН 6 Навички комунікації англійською мовою для забезпечення ефективної професійної взаємодії, підготовки апікаційних форм іноземною мовою; застосовує іноземну мову в самоосвітній діяльності.</p> <p>ПРН 10 Здатність вибудувати алгоритм наукового дослідження у сфері історії, використовувати методологічні принципи філософського дослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, залікове оцінювання</p>

<p>дослідження, визначати порядок проведення дослідження і його етапи.</p> <p>ПРН 11 Здатність до планування, організації власної наукової діяльності, розуміння гносеологічних основ діяльності, адекватного застосування наукових методів для виконання завдань власного дослідження; на основі використання існуючих, модифікує та створює методи, технології для виконання завдань дослідження, перевіряє їх ефективність; впроваджує інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження.</p> <p>ПРН 13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</p> <p>ПРН 14 Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням стандартів текстового аналізу до електронних, традиційних архівних, розповідних та усних джерел.</p>		
<p><i>Джерела та історіографія всесвітньої історії (Практикум з методології історичних досліджень; Джерелознавство всесвітньої історії нового і новітнього часу; Науково-документаційні центри української еміграції в Європі та Північній Америці)</i></p>		
<p>ПРН 1 Здатність до критичного мислення, розуміється в широкому колі світоглядних питань, специфіці наукової діяльності вченого-дослідника; застосовує принципи історичної науки; здатен до формування дослідницького поля, заснованого на сучасній науковій парадигмі у власній науковій діяльності. Усвідомлює загальнолюдські цінності та цінності університетської спільноти.</p> <p>ПРН 7 Аналітичні навички в галузі історичного пізнання, генерує нові ідеї на засадах лідерства-служіння; здійснює проектування наукової роботи, визначає проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, складає робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері історії; впроваджує нові технології у власну дослідницьку діяльність; ефективно використовує професійні дослідницькі навички.</p> <p>ПРН 8 Навички аналізу процесів в історичній ретроспективі; застосовує компаративний аналіз щодо вивчення актуальних проблем історичної науки зарубіжному та вітчизняному контекстах; виявляє громадянську ідентичність при узагальненні та інтеграції інноваційного досвіду у власних дослідженнях.</p> <p>ПРН 9 Здатність до моніторингу та критичного аналізу джерел інформації відносно досліджуваної проблеми; пошуку джерел наукової та фактичної інформації; користування бібліотечними фондами (традиційними і електронними), наукометричними базами; встановлення інформаційної цінності джерела шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами; професійне володіння основними</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, іспит</p>

<p>методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації.</p> <p>ПРН 10 Здатність вибудувати алгоритм наукового дослідження у сфері історії, використовувати методологічні принципи філософського дослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначати порядок проведення дослідження і його етапи.</p> <p>ПРН 12. Здатність до застосування соціологічних методів і методів статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.</p>		
---	--	--

Джерела та історіографія всесвітньої історії (Історіографія всесвітньої історії)

<p>ПРН 1 Здатність до критичного мислення, розуміється в широкому колі світоглядних питань, специфіці наукової діяльності вченого-дослідника; застосовує принципи історичної науки; здатен до формування дослідницького поля, заснованого на сучасній науковій парадигмі у власній науковій діяльності. Усвідомлює загальнолюдські цінності та цінності університетської спільноти.</p> <p>ПРН 7 Аналітичні навички в галузі історичного пізнання, генерує нові ідеї на засадах лідерства-служіння; здійснює проектування наукової роботи, визначає проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, складає робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері історії; впроваджує нові технології у власну дослідницьку діяльність; ефективно використовує професійні дослідницькі навички.</p> <p>ПРН 8 Навички аналізу процесів в історичній ретроспективі; застосовує компаративний аналіз щодо вивчення актуальних проблем історичної науки зарубіжному та вітчизняному контекстах; виявляє громадянську ідентичність при узагальненні та інтеграції інноваційного досвіду у власних дослідженнях.</p> <p>ПРН 9 Здатність до моніторингу та критичного аналізу джерел інформації відносно досліджуваної проблеми; пошуку джерел наукової та фактичної інформації; користування бібліотечними фондами (традиційними і електронними), наукометричними базами; встановлення інформаційної цінності джерела шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами; професійне володіння основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації.</p> <p>ПРН 10 Здатність вибудувати алгоритм наукового дослідження у сфері історії, використовувати методологічні принципи філософського дослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначати порядок проведення дослідження і його етапи.</p> <p>ПРН 12. Здатність до застосування соціологічних методів і методів статистики для обробки і аналізу</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, іспит</p>
--	--	---

отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.		
<i>Науковий семінар з всесвітньої історії</i>		
<p>ПРН 1 Здатність до критичного мислення, розуміється в широкому колі світоглядних питань, специфіці наукової діяльності вченого-дослідника; застосовує принципи історичної науки; здатен до формування дослідницького поля, заснованого на сучасній науковій парадигмі у власній науковій діяльності. Усвідомлює загальнолюдські цінності та цінності університетської спільноти.</p> <p>ПРН 2 Вміння застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляє та впроваджує дослідницькі проекти, здійснює наукове дослідження та інтерпретує його результати, ефективного висвітлює, поширює знання щодо наукових</p> <p>ПРН 6 Навички комунікації англійською мовою для забезпечення ефективної професійної взаємодії, підготовки аплікаційних форм іноземною мовою; застосовує іноземну мову в самоосвітній діяльності.</p> <p>ПРН 10 Здатність вибудувати алгоритм наукового дослідження у сфері історії, використовувати методологічні принципи філософського дослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначати порядок проведення дослідження і його етапи.</p> <p>ПРН 13 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</p> <p>ПРН 14 Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням стандартів текстового аналізу до електронних, традиційних архівних, розповідних та усних джерел.</p>	<p>словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.</p>	<p>усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, залікове оцінювання</p>